

Lemondott Angheliescu, a Banca Nationala kormányzója

Csütörtök délelőtt nyitja meg a király a parlament új ülésszakát — Az új parlamenti elnökök

Tevfik Rüşdi török külügyminiszter feltűnést keltő nyilatkozata Bucurestiben a Balkán-egyezményről

BUCURESTIBŐL jelentik: Csütörtökön délelőtt, a szokásos ünnepségek közepette megnyílik az új parlament. Pontban tizenkét órakor az uralkodó trónbeszédet mond. Amikor Őfelsége eltávozik, többségi értekezlet lesz, amelyen kijelölik a két ház elnökeit. Délután három órakor a kamara és a szenátus ülést tart, amelyet Duca emlékének szentelnek. Az igazolási viták lezajlásáig a parlament két házában korelnökök vezetik az üléseket. A kamara korelnöke Bacalbasa, a szenátusé pedig Pymen, Moldova metropolitája lesz. Hírek szerint, egyébként sem a georghisták, sem Iunian pártja nem vesznek részt a megnyitó ülésen. A Iunianisták a délutáni ülésen csatlakozni fognak azokhoz a szónokokhoz, akik Ducát parentálják el.

A Rador távirati iroda egyébként hivatalosan közli: Constantin Angheliescu, a Banca Nationala kormányzója, ma lemondott állásáról.

A napok óta kolportált kombináció, amely C. Angheliescu távozásáról szólt, most tehát valóra vált. A nemzeti-parasztpárti politikus lemondása különösebb meglepetést nem keltet, miután előrelátható volt, hogy

a rezsimváltozás ezt az exponált pozíciót nem hagyhatja sokáig az ő kezében. Az a tény, hogy C. Angheliescu maga mondott le, bizonyítja, hogy a bankkormányzó maga látta be a helyzet tarthatatlanságát.

Hívei körében már hetekkel ezelőtt hangoztatott lemondási szándékát és már csak a távozásának időpontját kellett a legalkalmasabb módon megválasztani. C. Angheliescu sok tekintetben nem értett egyet a kormány intencióival és miután ellenvetéseit a kormány nem honorálta, távozott. Meg nem erősített hírek szerint utóda Dorel Dumitrescu lesz.

A török külügyminiszter ünnepélyes fogadtatása

Szerdán reggel egyébként

Tevfik Rüşdi bey, török külügyminiszter, az ankarai román követ kíséretében megérkezett Constantába.

Ahol a román hatóságok fejei, a török követség tagjai és a török előkelőségek fogadták. A külügyminiszter különvonaton Bucurestibe utazott, ahová délelőtt 10 óra 30 perckor érkezett meg. Az állomáson dr. Tatarescu miniszterelnökkel az élén, a kormány tagjai, valamint a török és görög követségek fogadták. Tevfik Rüşdi beyt, aki az Athene Palacéba hajtattott, itt szállott meg. Ebédre Titulescu látta vendégül a török külügyminisztert, aki a délután folyamán különböző politikai személyiségekkel folytatott tárgyalásokat. A román sajtónak adott nyilatkozatában Tevfik Rüşdi a következőket mondta:

— Örömmel jöttem ebbe az országba, ahol olyan értékes barátom van, mint Titulescu. A Balkán-paktumról, Bulgáriát illetően az a véleményem, hogy Bulgária szintén csatlakozni fog a paktumhoz, bár egyelőre rezervált álláspontot foglalt el. A Balkánon feltétlenül szükség van békés együttműködésre, békére és biztonságra, amit csak a paktummal lehet elérni.

Tevfik Rüşdi bey meglátogatta Titulescu külügyminisztert, aki kártársát ott tartotta ebédre. Török diplomata a délután folyamán Tatarescu miniszterelnök előtt jelent meg,

este pedig a török követségen tiszteletére bankettet adott a bucuresti-i török követ. A török külügyminiszter holnap előreláthatólag részt vesz a parlament ünnepélyes megnyitóján, majd Titulescu külügyminiszterrel még csütörtökön elutazik az országból, együtt Belgrádba mennek, hogy

ott a török külügyminiszter bevonásával a Balkán-paktum megoldásáról tovább tárgyaljanak.

A Bucuresti felé igyekvő török külügyminisztert még a török vizeken Kemal pasa, török köztársasági elnök meleghangú távirata érte utól, amelyben sok szerencsét kíván az államfő a romániai tárgyalásokhoz. Tevfik Rüşdi bey a sajtó előtt tett nyilatkozataiban többször hangoztatta, hogy Titulescu külügy-

miniszterhez még az ankarai paktum megkötése óta meleg barátság fűzi. A román külügyminiszterrel — állapította meg többek között Tevfik Rüşdi bey — a Balkán-paktum tekintetében teljes a megegyezés. Belgrádban azonban előreláthatólag egyelőre csak parafálják az egyezményt, amelynek aláírására Athénban kerül majd sor.

„A Balkán-népek sorsa közös”

Rendkívül érdekes volt Tevfik Rüşdi bey részletesebb nyilatkozata a sajtó előtt, amit még utközben tett az elébeutazott hírlapírók előtt. Arra a kérdésre, hogy meddig fog Romániában tartózkodni, így felelt:

— Ameddig Titulescu akarja. Utamon egyébként meg kellett állapítanom, hogy Istambul nagyon közel fekszik Constantához. — Aláírják-e a Balkán-paktumot Belgrádban?

— Nem tudom, de remélem. A Balkán-blokk a barátság alakulata lesz, amelyben én teljes szíveimmel veszek részt. Alapjában véve a paktum aláírását tekintve, teljes a megegyezés, csak éppen papírra kell vetni a szöveget.

A Balkán-népek sorsa közös. Ez a tudat kell, hogy összekösse a balkáni államokat.

Törökország mindig tiszteletben tartotta az adott szót, az összes szerződéseit becsület szónak tekintette, amit meg kell tartania. Az elmúlt századok során meggyőződhetek a nemzetek, hogy a harcok nem vezetnek eredményre. A Balkán-félsziget utolsó ura az ottmán-birodalom volt. Ma meg kell elégednünk azzal, ami megmaradt belőle, de mindenáron meg kell teremteni a békét az örökösök között. Ha megismételjük a múlt eszközeit, mindnyájan veszítünk. Törökország álláspontja semleges és így abban a helyzetben van, hogy a közvetítő szerepet töltsse be az érdekelt felek között.

Vaskézzel irtja ki DALADIER a korrupciót

Rádió fejt ki programját az új francia kormányelnök — Fantasztikus újabb kombináció Stavisky haláláról —

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök szerdán átvette hivatalát a külügyminisztériumban Paul Boncour volt külügyminiszter hivatalosan átadta Daladiernak a folyó ügyek intézését. Az új miniszterelnök délután 5 órakor az igazságügy- és belügyminiszterekkel folytatott megbeszélést, amelynek

témája kizárólag a Stavisky-ügy volt.

Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a kormány intézkedései a Stavisky-üggyel kapcsolatban megszerzik azoknak a pártoknak rokonszenvét is, amelyek eddig ellenzéki magatartást tanúsítottak. A Daladier-kormány ugyanis mindenre és mindenkire való tekintet nélkül akarja meghozni ítéletét a Stavisky-ügyben.

Daladier miniszterelnök szombaton a rádió ad kormányprogramot. Ez annál is inkább feltűnést keltő, mert

az első eset, hogy a francia miniszterelnök nem a Kamarában fejt ki programját, hanem az egész francia néphez fordul a rádió hanghullámain keresztül.

Hétfőn minisztertanács lesz, amelyen megbeszéli a kormány keddi bemutatkozó nyilatkozatát. Valószínűnek látszik, hogy a keddi ülésen az új kormányt barátságos atmoszféra fogadja.

Az új kormány helyzetét politikai körökben igen nehéznek tartják még, habár egyelőre nem számolnak azzal, hogy leszavazás érheti már a be-

mutakozáskor Daladier kormányát. Az új kormányelnök igen erélyes rendszabályokat fogantatott már a kormány bemutatkozása előtt is, a párnák ügyében.

Fel fogja függesztetni két volt miniszter képviselői immunitását

és több magasrangú tisztviselőt nagyon gyorsan nyugdíjba fog küldeni. Daladier miniszterelnök teljes világosságot akar deríteni a Stavisky-botrányra és el van szánva rá, hogy a botrányban szereplő volt minisztereket ki fogja szolgáltatni az igazságügyi hatóságoknak.

Stavisky halála ügyében még most is különféle verziók keringenek. A legutóbb az a fantasztikus felfézés bukkant fel, hogy

Staviskyt nem a csendőrök lőtték le, hanem a nála tartózkodó két barátja: Voix és Figadino, akik így akarták megkaparintani a szélhámos vagyont érő ékszerét.

A vizsgálóbírók ilyen irányban is megkezdte a kihallgatásokat, de a két gyanúsított egyelőre tagad. Stavisky másfélmillió fontos angol életbiztosítását nem akarja a biztosító intézet kifizetni, arra való hivatkozással, hogy a halál öngyilkosság útján következett be. Felesége azonban azzal érvel, hogy

Staviskyt belekényszerítették az öngyilkosságba.

FEBRUÁR 6-án, KEDDEN 9 órakor: ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET

150-ik JUBILÁRIS DISZHANGVERSENY

a VÁROSI ZENEDE fennállásának 100-ik évfordulója alkalmából.

Vezényel: SHUK LAJOS. Szólista: TOLLÓSSY MAGDA.

A KULTURPALOTA MELEG LESZ.

290

JEGYEK SÁNDOR FERENCNÉL.

Középeurópa meghódításának terveivel gyanúsítja Hitler a francia sajtó

Daladier rövidesen Berlnbe utazik — Rosszabbodott a német-orsz és a német-kinai viszony

Berlinből jelentik: A külföld fokozott érdeklődéssel várta Hitler tegnap elhangzott nagy beszédét, annál is inkább, mert biztosra vették, hogy a kancellár nyilatkozni fog az osztrák-német kérdésről is. A kancellár a tegnapi expozéja során kijelentette, hogy a német és a jelenlegi osztrák kormány viszonya egyáltalán nem kielégítő.

A német kormányt nem érheti vád, — mondotta, — hogy a nemzeti-szocialista eszme, amely az egész német népet áthatja, nem áll meg Ausztria határán.

Hitler visszautasította azt a vádat, mintha a birodalmi kormány akciót folytatna az osztrák állam ellen. Ilyen akció miatt elsősorban a német birodalmi kormány panaszkodhat, amely ellen az emigránsok hajszát indították a külföldön. A német-osztrák probléma nyomában megoldást nyerne, ha az osztrák kormány el tudná határozni magát arra, hogy megkerdezzék az osztrák népet: helyesli-e politikáját? A kancellár végül kijelentette, hogy a jelenlegi tarthatatlan helyzetnek végét kell vetni. A birodalmi német nép tiszteletben tartja az osztrák nemzet szabad akaratának megnyilvánulását és bármikor hajlandó segítséget nyújtani neki.

A francia sajtó nagy figyelmet szentel Hitler tegnapi beszédének, de nem igen hisz annak őszinteségében. Az Echo de Paris azt írja, hogy Németország elvitathatatlanul, nyíltan és titokban arra törekszik, hogy

Európa leghatalmasabb birodalma legyen.

Hitler Középeurópa minden országát be akarja kebelezni a német birodalom testébe, amelynek keleti határát — Hitler szerint — Románia és Jugoszlávia képeznek.

Az új német birodalom tehát megszüntetné

Ausztria és Magyarország önállóságát.

Innsbrucki jelentés szerint, január 30-án váratlanul mozgósították és készenlébe helyezték a tiroli Heimwehr-alakulatokat. A riadó-készenlét Tirol egész területére szólt. A késő-délutáni órákban mozgósították a katolikus rohamosztagokat is. A mozgósítás azokkal a hírekkel állt kapcsolatban, amelyek szerint

német horogkeresztes alakulatok a tiroli határon át be akarnak nyomulni Ausztriába.

A tiroli határon mindvégig a legnagyobb csend volt tegnap egész napon át.

Az „Exchange Telegraph” értesülése szerint Daladier, az új francia miniszterelnök, a közvetlen francia-német tárgyalások híve és ezért személyesen fogja Berlinben a német kancellárt felkeresni, hogy megállapodjon vele a leszerelési kérdés és a két államot közösen érdeklő problémák elintézésében.

Párisi jelentés szerint jól informált diplomáciai körökben megállapították, hogy a német-orsz viszony határozottan rosszabbodott.

Németország több ízben megkísérelte a közlekedést Japán felé és ezek a kísérletek sikerrel is jártak. Párisban titkos szerződésről tudnak, amelynek egyik pontja arra kötelezi Németországot, hogy Japán-orsz háború esetén a Szovjet ellen vonuljon fel. Egy holland újságíró beszélgetést folytatott Wellington Koo-val, Kína franciaországi nagykövetevel, aki kijelentette, hogy a német-japán szerződés Kínát is veszélyezteti. Kína már retorzió-gondolatokkal foglalkozik, amennyiben a német ipari termékeket, amelyeknek nagy piacuk van Kínában, ki fogják tiltani.

A tanítóból lett prefektusnak teljes nyugdíjat ítélt meg a legfelsőbb fórum

A Legfőbb Számszék két érdekes döntése

A bucuresti-i Legfőbb Számszék II. szekciójája tegnap tárgyalta Tutovianu G. öreg tanító alábbi nyugdíjperét: Tutovianu 1897. szeptember 1-től 1933. április 31-ig mint tanító működött, de 1931. április 24-től 1932. június 7-ig Tutovamegyének prefektusa volt. Az állami nyugdíjpénztár 35 évi tanítói szolgálati idő után állapította meg a nyugdíjat, amely ellen Tutovianu fellebbezett a „legfőbb számszék”-hez, mert a „központi nyugdíjpénztár” csak az 1933. április 31-től visszamenő három év lezárt tanítói fizetését alapján alacsony nyugdíjat folyósított az idős tanítónak. Tutovianu azt kívánta, hogy a magasabb prefektusi illetményt is számítsák bele a nyugdíj alapjául szolgáló fizetésbe, tehát százszázalékos nyugdíjat adjanak neki. A II. szekció helyt adott a fellebbezésnek.

A másik pert Lamzachi Leopold volt orosz hadseregbeli ezredes indította a nyugdíjpénztár ellen, mert az megtagadta az orosz hadseregben 1917-ben nyugdíjban Lamzachi nyugdíjának kifizetését. Ezt azzal indokolta, hogy a magasrangu nyugdíjas nem az 1929. évi törvényben előírt határidőn belül tette le a hűségesküvét. Lamzachi a fellebbezéshez csatolt okirattal igazolta, hogy ő már 1923-ban hűségfogadalmat tett. Ez alapon a Legfőbb Számszék megítélte neki a penziót.

Rókákat lipcsei módszerrel cserzünk és festünk divatszinekre

„STAR” Első romániai prémfestőde Arad, Str. Eminescu 14.

Az igazgyöngy

Irta: JEAN MALVY

Mme Jaquier elhatározta, hogy a férjét ráveszi, hogy neki azt a szép kis gyűrűt, amelyet a minap a Rue de la Paix egy kirakatában láttak, megvegye. A gyűrű nem volt kivételesen szép. Középen gyöngy, körülötte parányi briliánsok. De Mme Jaquier a fejébe vette, hogy neki ez a gyűrű kell! Nézzük csak, hogy fejlődött az eset?

Mr. Jaquier, aki jól kereső tőzsdés volt, előbb jóízű nevetéssel igyekezett a kívánságot magától elhárítani. Nem sokra ment a „humor” taktikájával. Juliette asszony sértődötten nézte végig tetőtől-talpig s csak ennyit felelt:

— A harminc férfi közt, aki boldog lett volna, ha hozzá megyek feleségül, nincs egy se, aki ezt a csekélységet megtagadta volna tőlem. Sőt...

Mr. Jaquier a „sőt” szóra harciasan kapta fel a fejét:

— Mit értesz az alatt, hogy: sőt...?

Juliette asszony alig fudta palástolni az örömet. Ha a férj urak komolyra fordítják a vitát, sokkal biztosabban vesztek el, mint amikor tréfával igyekeznek a követelést elűzni.

— Semmit se értek... — felelte. — Csak azt értem, hogy az ilyen férj, akinek nincs érzéke az asszony kívánságai iránt, még a legjobb asszonyt is...

Ujra félbeszakadt a mondat. Mr. Jaquier most már dühösen fortyant fel:

— Végezd már be ezeket a mondatokat! Mit akarsz a „legjobb asszony”-nyal...?

— Arról beszéljünk inkább, — tért ki az asszony az egyenes támadás előtt a bikaviadorhoz méltó ügyességgel — hogy hiába takarékoskodom úgy, hogy egy évig járok egy ruhában...

— Egy évig...? — vágott közbe a férj — lehet, hogy egy évig, de nem egy, hanem öt ruhában!

— Azt az egy szál ruhát is sajnátod tőlem —

fakadt ki most már sirva Juliette asszony...

Ne lessük meg tovább a családi élet bizalmasságát. Ériük be azzal a ténnyel, hogy Mme. Juliette a végén természetesen megkapja a gyöngös gyűrűt... Roppantul örült a gyűrűnek, de az igazi öröm mégis csak az lesz, amikor „legjobb barátnője”, Lucy, meglátja a gyűrűt és elsárgul az irigységtől. Erre hamarosan kínálkozott is alkalom, mert aznap volt Lucy fogadóestje.

Mme Jaquier az est elején nagyon rossz-kedvű volt, mert Lucy arcán irigységnek, sárgaságnak nyomát se látta. Már pedig azzal tisztában volt, hogy Lucy olyan pontosan észrevesz asszonyi szemmel mindent a barátnői ruháján, külsején, hogy a gyűrűt, melyet egyedül viselt azon az ujján, nem kerülhette el a figyelmét. Csak pukasztani akarja a hallgatásával.

Szegény Juliette asszony mindent megpróbált, amit az ember megtesz, ha a gyűrűjére akarja terelni a közfigyelmet. A fejét a tenyerére támasztotta, úgy, hogy a gyűrűs ujján a villanyfényben ragyogtak a kis briliánsok. Azután szókása ellenére minden szavát bőséges kézmozdulattal kísérté... De Lucy nem sárgult el és a többi vendég sem vett tudomást a gyűrűről. Egy másik asszony a legújabb pletykákról számolt be s ez annyira lekötötte a társaság figyelmét, hogy még azt se vették észre, hogy Jérôme, a ház asszonyának unokaöccse és Juliette asszony titkos csodálója, kezét Juliette kezére téve gyengéden suttog.

Amint Juliette megérezte Jérôme kezének nyomását, hirtelen mentő ötlete támadt. Felszóltott:

— Jaj...!

Általános megdöbbenés. Minden szem Juliette felé fordult. A pletyka áradata megakadt. A ház asszonya ijedten hozzá sietett.

Juliette zavartan mentegődzött:

— Jérôme bucsuzott tőlem. Tudjátok, hogy milyen medveereje van... úgy megszorította a

kezemet, hogy a gyűrűm kövei bevágtak az ujjamba...

Mint aki a fájdalmat nagy akaraterővel küzdte, mosolyogva mutatta a kezét... Az ujjain nyomma se volt a kövek nyomásának, de mindenki meglátta a gyűrűt.

— Micsoda gyűrűd van... Nem láttam eddig az ujjadon — volt kénytelen Lucy, a „legjobb barátnő”, tudomásul venni.

Jérôme zavartan mentegődzött:

— Nem vettem észre, hogy erősen szorítottam meg a kezét... bocsásson meg, Juliette.

Amikor később a figyelem ujra másfelé terelődött, Jérôme elkérte a gyűrűt Juliettetől, akivel most a terem egy távolabbi sarkában ült.

— Ha megengedi, felhuzom az ujjamra... Meg akarom próbálni magamon, hogy valóban olyan erősen bevág-e a gyűrű, ha megszorítom a kezemet?

Felhuzta az ujjára a gyűrűt és a másik kezével erősen megszorította a kezét. Megdöbbenve látták egyszerre mindketten, hogy a gyöngy az erős nyomástól szétmállt és mint poros törmelék hullt a földre. Jérôme csodálkozva nézett az asszonyra. Juliette hamar feltalálta magát s így szólt, sugva:

— Jérôme, senkinek se szóljon erről! Ha a férjem megtudja, megöl... Pénzre volt szükségem s így kivétem a gyűrűből, amelyet tőle kaptam, az igazgyöngyöt és hamisat tettem a helyébe. Milyen szegény volna, ha valaki más is tudná...

Jérôme megértően mosolygott:

— Oh maguk asszonyok...

A hallgatás díja egy igazgyöngy volt, amelyet Jérometől kellett az asszonynak elfogadnia. Remekül talált a gyűrűbe.

Valahányszor Mr. Jaquier a gyűrű felesége kezén látta, meglegedetten ezt gondolta:

— Milyen remek utáztat a gyöngy... Azt hinné az ember, hogy igazi...

Groza János prefektus ellenőrző körútja Arad megyében

Több község tanács működése ellen érkezett feljelentés a prefekturára

Arad megye prefektusa, Groza János dr. csütörtökön kezdi meg ellenőrző körútjait Arad megye területén. A parlament munkájának kezdetével egyidejűleg kezdődik meg a megye területén is a közigazgatási élet lendülete és a megyei prefektus sulyt helyez arra, hogy lehetőleg személyesen nézzen utána minden olyan ügynek, amely fegyelmi vizsgálattal, vagy eljárással áll összefüggésben.

— Csütörtökön reggel autóval a sebisi járásban kezdem meg ellenőrző körútjaimat Arad megye közigazgatási körleteiben. Számos község tanács működése ellen érkezett feljelentés a megye központjához és több község lakosságának panaszait kell megvizsgálnom a helyszínen, amelyek az állami erdők szabálytalan letarolásáról tettek jelentéseket — mondotta a prefektus.

A megyei prefektust távolléte alatt hivatalában Vulpe József prefektusi igazgató helyettesíti.

Lezuhantak a sztratoszférából az orosz ballon utasai

A világ legelső sztratoszféra-szerencsétlenségének mindhárom tudósa szörnyen halt — Titokzatos tragédia — husz kilométernyi magasságban a föld felett

Moszkvából jelentik: A modern tudományos kutatások veszteséglistája váratlanul három újabb tudóssal gyarapodott. Az „Ossaviahim” nevű orosz sztratoszféra-léggömböt a levegőtől, ismeretlen birodalomban tragikus katasztrófa érte, melynek következtében

a légmentesen zárt gömb az irtózatos magasságból három utasával együtt a földre zuhant, ahol izzé-porrá zúzódott

értékes tudományos műszereivel együtt, miután 20.602 méter magasságot jelzett rádióján. Jelentéseink a világ legelső sztratoszféra-katasztrófájáról a következők:

Az „Ossaviahim” sztratoszféra-kutató léggömb három utasával 20 kilométernyi magasságból váratlanul a földre zuhant. Tulajdonképpen a légmentesen zárt golyó-gondola zuhant le Potinszky névű falucska határában, miután eddig még nem magyarázott módon elvált a balloniától, amely ember még nem járta magasságokba emelte. A tragédiát fokozza még az tény is, hogy

a ballon utasai egészen újszerű megfigyeléseket tettek a sztratoszférában a kozmikus sugarakról,

amelyek a borzalmas katasztrófa következtében egyelőre elveszetteknek tekinthetők a tudományos

Dollfuss Budapestre készül

Viszonzni kívánja a magyar kormányelnök látogatását

Bécsből jelentik: Dollfuss kancellár felhívást intézett az osztrák néphez az állam ellenségeinek ártalmatlanná tételével kapcsolatban. „Az államellenes terror, a hallatlanul veszedelmes formákat öltő politikai harc, amely országunkat fenyegeti, olyan intézkedéseket követel, amelyek a barbár politikai terror, vétkes üzemek, államellenes ténykedések megszüntetését eredményezze. Ausztria gazdasági ujjáépítését minden körülmények között szem előtt kell tartani és éppen ezért kiméltlenül járunk el minden rendzavarás és államellenes cselekedettel szemben. Az állam és a lakosság számára feltétlenül biztonságot kell teremtenünk s ezért a személyes ügyek szövetségi biztosai és a közbiztonság kalmazottai haladéktalanul megkezdik ilyen irányú működésüket. Minden ellenszegülési kísérlet és minden erőszakot visszautasítanak és ha kell, még erősebb rendszabályokkal lépnek fel az ellenszegülőkkel szemben.” A továbbiakban Dollfuss felkérte a magyar kormányt, hogy támogassa a kormány ezen akciójában és minden önvédelmi rendszabályoktól tartózkodjék.

Dollfuss kancellár egyébként közölte a magyar kormánnyal, hogy a közeljövőben Budapestre érkezik. Azt a látogatást akarja ugyanis viszonzni, amit Gömbös magyar miniszterelnök tett nála. A kancellár budapesti látogatásának napját február hetedikében állapították meg.

ELŐZZE MEG

az influenzát, grippét, hülést, náthát Anacot pasztillák rendszeres használata által. Így védve lesz a ragályos betegségek ellen járványok idején és megelőzi a szájüreg és légzőcső fertőzések megbetegedéseit.

Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

tés szerint a repülők tegnap délután 4 és 5 óra között Kostucnika közelében zuhantak le. Egy szemtanu állítása szerint már a magasból is észre lehetett venni, hogy valami baj történt a sztratoszféra-repülők ballonjában, mert

óriási magasságban egyszerre lángok csaptak fel, robbanás volt látható, majd a ballon a gondolatával együtt zuhanni kezdett.

Lejebb aztán, néhány száz méteres magasságban a ballon elszakadt a gondolatától, amely a földre zuhant, viszont a léggömb ismét a magasba emelkedett és eltűnt. A sztratoszféra-repülők parancsnoka a 36 éves Vedosejenco volt, aki egyszerű munkásként kezdte a karrierjét, de aztán az egyetemeket saját szorgalmából elvégezve, a polgári léghajózás egyik legismertebb mérnöke lett. Vele volt Vosenko 35 éves mérnök és Ursinszky 24 éves tanár is.

élet számára. A gondola mindhárom utasa szörnyen halt.

Újabb jelentések szerint a sztratoszféra-repülők tragédiája az egész Szovjetországban nagy gyászt keltett. A repülőgép eltűnése óta Stalin, Vorosilov és Kalinin ugyyszólván félóránként személyesen érdeklődtek felőlük. Hivatalos jelen-

Orezeanu Romulust nevezték ki az aradi törvényszék főelnökének

Szerencsekivánatokkal halmozzák el tisztelői — Az új törvényszéki főelnök eddigi pályafutása

Ma igazságügyminiszteri rendelet érkezett Aradra, amely döntött az aradi törvényszéki főelnöki tisztség betöltésének kérdésében. Hargot György nyugalomba vonulása óta az aradi törvényszék főelnöki teendőit tudvalevőleg Orezeanu Romulus, a törvényszék II. szekciójának elnöke látta el, akinek megbízatása azonban csak ideiglenes volt. A ma este Aradra érkezett igazságügyminiszteri rendelkezés megerősíti Orezeanu Romulust eddigi helyén, amennyiben véglegesen az aradi törvényszék főelnökévé nevezi ki.

A kinevezés híre az esti órákban terjedt el a városban és Orezeanu Romulust nemcsak a bírói és ügyvédi kar tagjai, de Arad társadalmának számos vezető-egyesége kereste fel jókívánságaival. Az igazságügyminiszter kinevezése valóban arra érdemes embert ért.

Orezeanu Romulus egyike azoknak az ókirályságbeli bíráknak, akik az 1920-as évek elején foglalták el Aradon hivatalukat. Közel másfél évtizedes működése alatt Arad társadalmában Orezeanu Romulusban a puritán, egyszerű embert és a kiváló képzettségű jogászt, a minta-bíróit ismerte meg.

Orezeanu Romulus régi, előkelő ókirályságbeli bojár-családból származik. Rokoni szintén kivétel nélkül magas funkciókat töltöttek be és egyik nagybátyja nyugalmazott tábornok. Az új aradi törvényszéki főelnök husz évvel ezelőtt kezdte bírói pályafutását, mielőtt Aradra helyezték volna, Craiován működött és a főelnöki kinevezést még jóval az ötvenen innen kapta meg. Orezeanu Romulus beiktatása a közelj napokban történik meg ünnepélyes külsőségek között.

CORSO! MA PREMIER!

Jarno György magyartárgyu operettje
CSIKÓSBÁRÓNÓ!

Eredeti hortobágyi felvétel,
Dalok: Marosvíze folyik csendesen...
Vörös bort ittam az este... stb.

GRETL THEIMER — VEREBES ERNŐ
HOLLOS KAMILLA — RADO TERI
MINDSZENTHY TIBOR.

Jegy Lei 10, 15, 20.
Ma d. u. 3 órakor
UT A MENYORSZÁGON AT
Kalandorfilm.
Janet Gaynor — Charles Farrell.
Jegy Lei 8...

Legközelebb: JARMILLA NOVOTNA GUSTAW FRÖHLICH Csókra vár az asszony!

Ma sóletes füstölt-libacomb AUER-nál. Havi abonoma, obéd, vacsora, 1000 lej. — Menü 4 tál étel 20 lej. — Banketteknek külön terem.

Meggyilkolta elhagyott barátnője Berezovszky Vladimir orosz herceget, volt aradi Astra-gyári munkást

Véres tragédia a timisoarai népkonyhán — Borza Mária aradi leány
miatt történt a gyilkosság

Tragikus szerelmi dráma véres fináléja játszódott le Timisoarán a gyárvárosi népkonyhában. Berezovszky Vladimir Pál orosz emigráns herceget Nina Achrutina ugyancsak orosz emigránsnő három revolverlövessel agyonlőtte. A véres dráma háttérében szerelmi bonyodalom áll: Berezovszky Vladimir herceg — akinek nevét jól ismerik Aradon is, miután alig egy esztendő előtt még az aradi Astra vagongyárban dolgozott — mielőtt Erdélybe került volna, Brailában élt, itt ismerkedett meg Nina Achrutina nevű honfitársnőjével, akinek hosszabb ideig udvarolt. Megígérte neki, hogy feleségül veszi, de előbb állást kell biztosítania magának s ezzel a tervvel jött Brailából Aradra. Itt sikerült is bejutnia a vagongyárba, azonban munkáselbocsátás alkalmával leépítették s munkanélkül tengődött Aradon még néhány hónapig.

Ekkor ismerkedett meg Borza Mária aradi leánnyal, akit magával vitt Timisoarára. Berezovszky Vladimir herceg Aradról elkerülve Timisoarán próbált szerencsét. Borza Mária-val sikerült egy kis lakást berendezniök Temesváron és itt éltek együtt, népkonyhán étkeztek s fűtetlen szobában aludtak. Borza Mária-nak két gyermeke volt, mindkettőnek Berezovszky herceg az apja. A második gyermek alig két héttel ezelőtt született, de a napokban meghalt. A fiatal herceg jól élt Borza Mária-val és nem is gondolt már a Brailában hagyott Nina Achrutinára. A nő azonban nem felejtette el. Otthagytta állását Brailában és elindult, hogy megkeresse a hűtlen herceget. Végre sikerült Timisoarán ráakadnia s ekkor megtudta, a valóságot, hogy Vladimir időközben más asszonyt szerzett magának. A sok utazgatás felemésztette Nina Achrutina minden pénzét s ott állt Timisoarán minden támasz nélkül. Végre is sikerült állást kapnia, beállott Lambrino táblabíróhoz szobaleánynak és attól fogva állandóan figyelte Vladimirt.

Tegnap azután bekövetkezett a tragédia. A herceg Borza Mária társaságában megjelent a gyárvárosi Népkonyhán. Berezovszky és Borza Mária megebedeltek s már éppen távoznak, amikor a két fiatal nő lépett az étkezőasztalra. Egyenesen Berezovszkyék felé tartott:

— Veled akarok beszélni! — mondta a hercegnek. Berezovszky a két fiatal nővel együtt ment egy szomszédos helyiségbe, ahol egy sarokasztalhoz ültek le. Néhány perc múlva

gyors egymásutánban három lövés dördült el.

A herceg felugrott az asztaltól, bizonytalan léptekkel tántorgott végig a nagytermen, majd kilépett az uccára, ahol összerogyott.

Csakhamar többszáz főnyi tömeg vette körül a szerencsétlen herceget, aki vértócsában feküdt a kövezeten. Az ügyeletes rendőr nyomban a helyszínen termett s azonnal értesítette a rendőrséget, majd a teremben őrizetbe vette a gyilkosnőt, Nina Achrutinát.

A mentők félóra múlva érkeztek a hely-

**Pályát választó asszonyok,
leányok figyelmébe!**

Uj kozmetikai tanfolyam kezdődik

PILISINE kozmetikában,

ugy elméleti, mint gyakorlati szakszerű kiképzéssel, olcsó csoporttanítás. Arad, Bul. Reg. Maria 15.

szívre. Berezovszky még élt, azonban ahogy a mentőkocsiba tették, kiszenvedett.

A gyárvárosi rendőrségen nyomban megkezdtek Nina Achrutina kihallgatását.

— Nem tudok számot adni arról, hogyan és miért követtem el a tettet... — mondotta. — Tegnap délben nem bírtam magammal tovább. Munkaadóm, Lambrino táblabíró éjjeliszekrényéből elloptam a töltött revolvert, papírzacsokba csomagoltam, azután elindultam. Nem

Menyasszonyi koszoru, fátoly és csokor

különlegességek legolcsóbban

„HUNIA“ ARAD,

v. Forray-ucca 2.

Hunyadi-palota.

BALI VIRAGOK KÉSZÍTÉSE OLCSÓN
VALLALOM.

896

Biztató társadalmi akció indult az uccán kolduló aradi gyermekek megmentése érdekében

A városvezetőséggel együtt lépnek működésbe az aradi jótékony
nőegyletek, a közegészségügyi és szociális intézmények vezetőségei

Az aradi uccán kolduló gyermekek ügyét tárgyalta szerdán délután Aradváros népjóléti bizottsága, melyet a szükséges intézkedések megbeszélése végett hívott össze Constantinescu Sándor alpolgármester. Az ülésen, amely meglepően praktikus és kézenfekvő javaslatokat dobott felszínre a kolduló gyermekek sorsának rendezése érdekében, ott láttuk az aradi egyházak képviselőiben Lakatos Ottó dr. római katolikus plébánost, Popa Iosif görög-katolikus és Votian Traian görögkeleti eszpereseket, a nőegyletek képviselői közül dr. Botis Tivadarnét, Grosz Józsefnét, Laugier Consuela igazgatónőt, Wittauschek Lajosnét, míg a különböző aradi szociális és közegészségügyi intézmények részéről dr. Moga Romulus rendőrkesztort, Tatu János alpolgármestert, dr. Serbanu György orvoskamarai elnököt, dr. Moga Cornéliát, dr. Olariu Cornél gyermekmenhelyi igazgató-főorvost, dr. Cucu Vasile városi főorvost, dr. Chindler Gyula betegpénztári igazgató-főorvost, Radu Cornél dr. gyermekkórházi főorvost, Blaga árvaházi igazgatót, Pop dr. városi közigyámot és még másokat, akik azzal a föltett szándékkal cserélték ki eszméiket, hogy egyszer s mindenkorra megoldják a kolduló aradi gyermekek szociális problémáit.

A megjelentek csaknem kivétel nélkül, valamennyien hozzászóltak a városvezetőség által fölvetett problémához. A felszólalásokat Constantinescu alpolgármester foglalta össze, mint a népjóléti bizottság egyhangú határozatát, a következőkben:

Radu dr. főorvos javaslatára a csavargótörvény intencióit követve egy jóléti irodát állítanak föl a városházán, amelyben összegyűjtik mindazokat a kisgyermekeket, akiket uccai koldulásra érnek. Itt a nőegyleti tagok megállapítják, hogy a kolduló gyermekek vannak-e szülei, vagy nincsenek s amennyiben vannak szülei, azokat a lakására és a helyszínen állapítják meg, szükséges-e, hogy a gyermeket esetleg kivessék a szülők környezetéből és

akartam gyilkolni, talán öngyilkos akartam lenni... Nem tudom... Büntessenek meg, megérdemlem, bár nem gonoszságból gyilkoltam...

Berezovszky Vladimir herceg regényes élete után Nina Achrutina három golyója pontot tett. Aradon nagyon sokan ismerték a fiatal herceget. A vagongyári munkások közül kiemelte érdekes külseje, amely elárulta a munkászübbonyban is hercegi származását. Apja Tiflis kormányzója volt s mikor Vladimir nyolc éves volt, kiűrt a forradalom. Pontosan emlékezett vissza a rémséges éjszakára, amikor betörték hozzájuk a forradalmárok

s ő a nagyterem kandallólából nézte végig, hogyan koncolják fel apját és anyját.

Nővérét, a kilenc éves Xenia hercegnőt, valami Arlovsky gróf vitte magával repülőgépen Moszkvába, a kis herceget pedig apja hűséges adjuvánsa szöktette ki Tiflis földalatti csatornáin át, a forradalmi városból.

Romániába kerültek s a nyomornak minden elképzelhető kálváriáján át serdült fel Pavel Vladimirovics Berezovszky herceg. Zsengébb éveiben disznópásztor volt, azután kifutófiu lett, Bessarabiából Moldovába vándorolt, majd Aradra került. Itt megtanulta a lakatosmesterséget s alkalmazást kapott az ASTRA vagongyárban. Azután leépítették s így került Timisoarára, ahol a tífli kormányzó kastély egyedüli örököse tragikus körülmények között fejezte be kalandos pályafutását...

a hét éven aluliakat a lelencházban, az ennél idősebbeket pedig az árvaházban helyezték el.

vagy pedig odahaza hagyhatják, eredeti környezetükben? Az utóbbi esetben azokra a szülőkre, akik szándékosan küldik koldulni gyermekeiket, büntető szankciók várnak. Az árvagyermekeket a városi intézmények veszik gondjaikba. Dr. Botis Tivadarné javaslatára a központi irodán kívül egy külső népjóléti szervezetet is létesítenek az aradi nőegyletek tagjainak segítségével, amely a gyermekek családi körülményeit lesz hivatva megállapítani. Laugier Consuela és dr. Lakatos Ottó javaslatára a bizottság elhatározta, hogy

felhívással fordul Aradváros gyermektelen házaspáraihoz, felkérve őket, hogy egy-egy ilyen, uccán talált gyermek ruhával, iskolakönyvvel és esetleges élelmiszernel való állandó segélyezését vállalják.

Ezzel lényeges anyagi segítséget nyújtanának a bizottság munkájához. Chindler dr. javaslatára a városi intézményeknél elhelyezett kiskorúakat szembetegségi szempontból is megvizsgálják, mert megdöbbentő módon pusztít Aradon a ragályos szembetegség. Mély hatást keltett Olariu dr. felszólalása, aki azok ellen a szülők ellen tartott vádbeszédet, akik gyermekeiket az uccára küldik, mint az számos esetben bebizonyosodott. Az igazi nyomor — mondotta — nem megy az uccára, hanem ott hon vár segítséget. Popa Iosif esperes bejelentette, hogy a bizottság munkájának megkönnyítésére az aradi egyházak teljes szívvel-lellekkel bocsájtják rendelkezésre a szükséges anyagi eszközöket is.

A város népjóléti bizottsága egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy az aradi kolduló uccagyermekek egzisztenciájának megmentése érdekében a tettek szerint lefektetett elvek alapján azonnal akcióba lép, munkájának sikerét alátámasztva az aradi jótékony nőegyletek és a rendőrség aktív közreműködésével.

Osszeomlott a rablógyilkosság vádja Alexander Béla aradi gyógyszerész ügyében

Hétesztendős harc a rehabilitálásért — Polich budapesti pénzügynök a salvarsan-injekciók következtében halt meg — Kenyeres Balázs dr. budapesti szakértő jelentése — Az aradi törvényszék Ionescu törvényszéki orvost és dr. Noveanu delegálta a szakértői vizsgálatra

Március huszadikán lejeződik be a nagy bűnpör

Csütörtökön délelőtt két aradi orvos esküt tesz a bíróság színe előtt. És ezzel új fázisba lép a nagy bűnpör. Alexander Béla volt ineu, majd aradi gyógyszerész állt a vád központjában, amely annakidején országok közvéleményét foglalkoztatta, amelynek bármelyik detektívregény becsületére való részleteivel tartották izgalomban a közönséget. Ma már ugyiszólván teljes tisztázást nyert a hatalmas bűnpör, amely az évek során három vizsgálóbíró, több tanácselnököt, ügyészt és huszonnégy törvényszéki bírót foglalkoztatott.

A nagy bűnpör központjában Alexander Béla volt ineu, majd aradi gyógyszerész állt a vád központjában, amely annakidején országok közvéleményét foglalkoztatta, amelynek bármelyik detektívregény becsületére való részleteivel tartották izgalomban a közönséget. Ma már ugyiszólván teljes tisztázást nyert a hatalmas bűnpör, amely az évek során három vizsgálóbíró, több tanácselnököt, ügyészt és huszonnégy törvényszéki bírót foglalkoztatott.

naszkodott és Szolnoknál már olyan rosszul volt, hogy kocsival vitték Alexanderék lakására. A gyógyszerész orvost akart hivatni, Polich azonban teljes energiával tiltakozott.

— Nem, nem akarom — mondotta — mert akkor családom tudomást szerezhet a betegségemről. Ismerem már ezt a bajt, lefekszem és újra elmúlik.

Nyolcvan dollár sorsa

A pénzügynök lefeküdt. Másnap hajnalban Alexander visszautazott Budapestre, Polichot azonban nem keltette fel, miután nem akarta megzavarni a beteg embert és tudta, hogy az ügynök ráér egy későbbi vonattal is utazni. Elutazott. Néhány nap múlva tudomást szerzett arról, hogy a pénzügynök vesebántalmi miatt egy budapesti szanatóriumban fekszik. Meglátogatta és Polich akkor elmondotta, hogy az orvosok nem tudják megállapítani pontosan, mi baja. Alexander ekkor közölte,

Minden idők világfilmje!

Teljesen új felvétel!

Beszélő változat!

„A FEHÉR APÁCA”

VICTOR FLEMING
csodás rendezésében

HELEN HAYES,
CLARK GABLE,
LEWIS STONE

Bemutatja holnap, pénteken a CENTRAL.

Jegyelővétel már ma.

levő valutákat és átszökött Romániába. A kiadatási kérelem megérkezése idején Alexander Béla Ineu tartózkodott és az aradi törvényszék intézkedésére őrizetbe vették, mindaddig, amíg kiadatásának ügye elintézését nem nyer. Hamarosan kiderült, azonban, hogy Alexander Béla román állampolgár, aki nem adható ki és aki felett a román bíróságnak kell ítélnie. A gyógyszerészt szabadlábra helyezték és átiratban közölték a magyar bírósággal, hogy küldje el az ügy aktáit az aradi törvényszékhez.

1929-ben megérkeztek az akták. És esztendőknél át folyt a nagy vizsgálat. Kihallgatták a vád tanuit, diplomáciai megkeresések egész sora történt, amíg a szükséges tanuvalomások az aradi vizsgálóbíró megkapta. Ezután a védelem tanuira került a sor. Tizen-nyolc ízben tüzték ki az Alexander-ügy főtárgyalását — legutóbb néhány nappal ezelőtt — de érdemleges tárgyalásra nem került sor. Közben azonban tisztázódott a nagyarányú bűnpör és az igazságszolgáltatásnak a következőkben sikerült kihámozni a történeteket.

A fatális sütemények

Alexander Béla hosszú időn keresztül társasviszonyban dolgozott Polich-al, aki egy budapesti bank leépített tisztviselője volt. Valuták vásárlásával és eladásával foglalkozott, akkoriban ez volt a legjövődélmezőbb egzisztencia. Egy ízben Alexander Béla elhatározta, hogy Szolnokra lakó családjához utazik. Polich az állomásra kísérte és az étteremben várták meg a vonat indulását. A pénzügynök közben elmondotta, hogy erős vesebántalmi van. Bizalmasan elmondotta társának azt is, hogy vérében szenved, amiről még csak a sem tud, orvost kezelés alatt áll és valahányszor salvarsan-injekciót kap, vesebántalmi erősödnek. Beszélgetés közben Polich elhatározta, hogy elviszi társát Szolnokra, Utravalónak néhány cukrászsüteményt vásároltak az állomási restiben, majd a vonatra szálltak. Utközben elfogyasztották a süteményeket. Később a pénzügynök uiból vesebántalmakról pa-

levő valutákat és átszökött Romániába. A kiadatási kérelem megérkezése idején Alexander Béla Ineu tartózkodott és az aradi törvényszék intézkedésére őrizetbe vették, mindaddig, amíg kiadatásának ügye elintézését nem nyer. Hamarosan kiderült, azonban, hogy Alexander Béla román állampolgár, aki nem adható ki és aki felett a román bíróságnak kell ítélnie. A gyógyszerészt szabadlábra helyezték és átiratban közölték a magyar bírósággal, hogy küldje el az ügy aktáit az aradi törvényszékhez.

1929-ben megérkeztek az akták. És esztendőknél át folyt a nagy vizsgálat. Kihallgatták a vád tanuit, diplomáciai megkeresések egész sora történt, amíg a szükséges tanuvalomások az aradi vizsgálóbíró megkapta. Ezután a védelem tanuira került a sor. Tizen-nyolc ízben tüzték ki az Alexander-ügy főtárgyalását — legutóbb néhány nappal ezelőtt — de érdemleges tárgyalásra nem került sor. Közben azonban tisztázódott a nagyarányú bűnpör és az igazságszolgáltatásnak a következőkben sikerült kihámozni a történeteket.

hogy a társasületből kifolyólag még nála van nyolcvan dollár, mire a pénzügynök közölte: — Kérem, fektesse be valamilyen stabil valutába, én most nem akarok ezekkel a dolgokkal foglalkozni. Néhány nap múlva Alexander tudomást szerzett arról, hogy politikai ügyből kifolyólag le akarják tartóztatni, mire átszökött a határon és az országba jött. Megszerezte a román állampolgárságot és háborítatlanul élt Ineu községben egészen 1927-ig, amikor a kiadatási kérelem megérkezett és tudomást szerzett a szörnyű vádról. A tanuvalomások tulnyomó része Alexander Béla előadását igazolta. A betegsége következtében meghalt pénzügynökről a boncolás higanymérgezést állapított meg és a szakértői vélemények szerint ez a mérgezés a salvarsan-kezelés folytán állott be. Alaposan megtépzotta a vádat magának dr. Kenyeres Balázs orvosszakértőnek jelentése. A gyógyszerészt ugyanis azzal vádolták meg, hogy szublimáttal mérgezte meg Polichot, viszont a megállapítások szerint a szublimátnak nyomokat kellett volna hagynia úgy a vérében, mint a gyomorban. Ezzel szemben csupán egyes szervekben találtak higant, ami ellentmond a szublimát-mérgezés elméletének. Ezeket maga a hírneves orvosszakértő is megállapította és mindenben alátámasztotta a védelemnek azon állítását, hogy Polich Istvánt a salvarsan-injekciók mérgezték meg, miután a pénzügynök szervezete nem bírta el ezt a gyógyszert. Ezt igazolta az a körülmény is, hogy valahányszor injekciót kapott, heves rosszulétet vett rajta erőt.

Megdőlt a rablás vádja is, mert kiderült, hogy Alexander Béla nem vett el semmitféle valutát Polichtól, közös számlájuk volt és a gyógyszerésznek sokkal nagyobb követelése volt, mint amennyit a nála maradt nyolcvan dollár kitett. Az egyetlen terhelő tanu csupán azt állította, hogy együtt lakott Budapesten Alexanderrel, akinél mérgeket látott. Viszont kiderült, hogy a gyógyszerész vegyi kísérleteket tanított be — megfelelő honorárium ellené-

ben — a kollokválásra készülő orvostanulók számára.

Uj szakértői vélemény készül

Esztendőnkig tartott, amíg végre tisztázódott a hatalmas bűnpör. A legutóbbi tárgyaláson már az érdemi résznek kellett volna elkövetkeznie, azonban az aradi törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy

nem fogadja el egy magyarországi szakértő jelentését, amikor belföldi szakértők is rendelkezésre állnak. Ezért Ionescu dr. törvényszéki orvost delegálta a szakértői jelentés elkészítésére és az ügy felülvizsgálására. Alexander a maga részéről dr. Noveanu ismert aradi orvost jelentette be szakértőnek.

A két orvosszakértő csütörtökön délelőtt tesztelt az esküt az aradi törvényszék előtt, majd Alexander Béla, aki szintén idézést kapott az eskütételre, átadja írásban azokat a kérdéseket, amelyekre nézve az orvosszakértők választást kérte. Az aradi törvényszék március 20-án tartja meg a főtárgyalást a rendkívül érdekes ügyben, amely esztendőknél át foglalkoztatta két ország hatóságait és beavatottak szerint érdekes szenzációk pattannak ki a főtárgyalás során.

Alexander Béla, akire éveken át a rablógyilkosság súlyos vádja nehezedett, aki hét esztendő óta harcol elszántan, hogy bizonyítsa ártatlanságát, türelmetlenül várja a főtárgyalás napját. Amikor véget ér a hétesztendős kálvária...

Marosi Rudolf.

Central-Mozgó: KARDOS MENVECSKÉK. Hatalmas kiállítás, szatirikus filmjáték. Főszerepekben: Elissa Landi, Marjorie Rambeau, David Manners.

Select-Mozgó: Ma utoljára: MINDENT EGY ÉJSZAKÁÉRT! Énekes vigjáték. Főszerepekben: Claire Rommer, Trude Berliner, Harald Paulsen, Jakob Tiedtke. — Minden előadás keretében fellép JOE CASIDY, a világhírű groteszk-táncos és komikus.

Szombaton a VIII. SVÁB-BÁL a Fehér Keresztben. Belépő-Jegy 40 Lei Család-Jegy 100 Lei

„Alkotmányellenes az aradi Kamara megszűnésének terve“

Izgalmas lefolyású nagygyűlésen tiltakozott Arad egész társadalma a feloszlatás ellen — Tíztagú aradi küldöttség indul a napokban Bucurestibe

Egyre szélesebb mederben hullámszik az aradi Kereskedelmi és Iparkamara áthelyezésének ügye, amely miatt a kamara elnöksége szerda délután 5 órára összehívta a nagytanácsot, hogy az döntson az intézmény ellen intézett támadás elhárításáról. A kamara nagyterme zsúfolásig megtelt az aradi közgazdasági élet legkiválóbb reprezentánsaival. Megjelentek a pénzügyesek, a gyárak, a kereskedelmi vállalatok, a kereskedelmi és ipari összes érdekképviselők és szakiskolák vezetői is, akik elkeseredett hangon tiltakoztak a kamara áthelyezésének terve ellen.

Mateescu István elnök felolvasta memorandumát, amelyben nagy szaktudással, pontos adatokkal bizonyította be, hogy nemcsak Arad szempontjából volna katasztrófális a kamara esetleges áthelyezése, hanem az a nyugati országrész elsorvadását is eredményezné. A legerélyesebb szavakkal mutatott rá a káros terv romboló tendenciájára, amely ellen tiltakozásra kérte fel a kamara összes tagját.

Nem ismerjük a támadás összes okait, csak megdöbbenve állapítjuk meg, hogy Aradot mindig mostohán kezelték, pedig e városnak óriási gazdasági jelentősége van, speciális jellegű nagy gyárak működnek itt, amelyek kenyeret adnak a város nyolcvanezer lakójának. Bucuresti és Timisoara után az egész országban Arad és Aradmegye fizeti a legtöbb adót — mondta Mateescu. — Arad mindig csak adott, de soha semmit sem kapott. Elvitték a vasutigazgatóságot, még mindig nincs sem viadukt, sem telefonközpont. Ezt tovább nem tűrhetjük!

Ezután rámutatott arra, hogy Arad a nyugati országrésznek valóságos szárazföldi kikötője, amely fenntartja a külföldi kereskedelmi kapcsolatokat. Nem engedhetjük meg, hogy Aradot a regáti tiz-tizenkétezer lakosságú kisvárosok nivójára szállítsák le és hogy függvénye legyen Timisoarának. Nemesak az aradi kamarát, hanem Románia nyugati országrészének mindhárom kamaráját is változatlanul meg kell hagyni. Dicsérte a kamara működését, amellyel megteremtette az itteni piac jó hírnevét.

Meg nem kérdezték bennünket a tervezett áthelyezéssel kapcsolatban — fejezte be az elnök nagyhatású beszédét — s ez ellen teljes erőnkkel tiltakozunk.

„Tíztagú küldöttség menjen Bucurestibe“

Az általános fetszessel fogadott előterjesztés után Adler Andor, aki az aradi kamarának több mint 30 év óta tagja, erélyes és nagyhatású beszédben tiltakozott a jogfosztás ellen, amely alkalmas arra, hogy Aradot, ezt a nagy gazdasági és kulturcentrumot tönkretegyje.

Láthatatlan kezek meg akarják rendíteni Arad alapjait, ugyanakkor, amikor a kormányok más városokat folyton támogatnak. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara sohasem foglalkozott a nagypolitikával, de résztvett az országos gazdasági politikai küzdelmekben és bebizonyította, hogy ez a város nagy jövőre hivatott. Okvetlenül meg kell mentenünk az aradi kamarát, amely az államnak sohasem került pénzébe, mindig az iparosok, kereskedők, a pénzügyi és más vállalatok tartották fenn.

Beszédét azzal fejezte be, hogy a tanács küldjön ki tíztagú bizottságot, amely Arad és a vármegye kilenc liberális-párti képviselőjével, Aradmegye és a város vezetőivel együtt járuljon a miniszterelnök elé és bizonyítsa be, hogy

Arad és a vármegye egész lakossága ragaszkodik az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához.

A tapssal fogadott felszólalás után Serbanescu mérnök, vezérigazgató beszélt, aki méltatta az aradi kamara működését és elítélte az áthelyezés tervét. Csatlakozott Adler indítványához.

Szöllösi Zsigmond dr., a Kereskedelmi Testület főtitkára a testület és Arad összes kereskedői nevében szintén tiltakozott a bucaresti-terv ellen, amelynek okát senkisé ismeri. Nagy vétek volna, ha Aradot megfosztanák ettől az erős és egészséges gazdasági szervezettől. A kamara nélkül erőteljes ipar és kereskedelem el sem képzelhető.

A kamarát érdekelttség maga tartja fenn a kamarát, azért fizetik az adicónális adót, hogy erre a célra használják fel, tehát azt elvonni eredeti rendeltetésétől, alkotmány- és törvényellenes volna.

Magas színvonalú beszédét azzal fejezte be, hogy támogatja Adler indítványát. Zima Tibor rámutatott arra, hogy az impériumváltozás óta az aradi kamarának legelső román elnöke Marcus Mihály dr. volt, Arad jelenlegi kormánypárti országgyűlési képviselője, az itteni liberális-párt elnöke, aki, ha felkéri, minden befolyását érvényesíteni fogja az aradi kamara fennmaradása érdekében.

„Ébredjen fel végre Arad!“

Suciu Valer, az aradi felsőkereskedelmi iskola igazgatója, rámutatott arra, hogy két évvel ezelőtt az aradi kereskedelmi iskolától is el akarták venni a párhuzamos osztályokat, de ugyanakkor Timisoara meg se kísérelték ezt. Attól a szomszéd várostól semmit sem vettek el, ellenben más városok intézményeit annak ajándékozták. Azt tanácsolja, hogy az aradiak mindig melegen érdeklődjenek a közügyek iránt.

Ébredjen fel végre Arad és akkor semmit sem fogunk tőle elvenni. Az aradi szakiskolák nevében tiltakozik az aradi kamara elleni támadás miatt.

Reinhart Gyula, az Ipari Szindikátusok Federációjának elnöke, aki 35 éve tagja a

Speciális arcképek. Nyomtatlan végleges diathermiás szőrtelenítés az Orvosi Kozmetikai Intézetben, Str. Românului No. 14. 4990

Színház — Művészet — Irodalom

Szendrey Mihály szombati jubileuma és búcsúja a színpadtól

A félszázados színházi működésének ünnepi színgazgató parádés szerepét: a Jácint áfya alakítja a „Hattyu“-ban.

Arad közönsége lelkeben szeretettel eltelve készül Szendrey Mihály szombati jubileumára és a színgazgató végleges visszavonulását jelentő színházi estre, a „Hattyu“ előadására. Arad színházának dicsőséges múltját évtizedeken át Szendrey Mihály neve jegyezte és színgazgatásának négyévtizedes évfordulóját, Arad közönsége be akarja bizonyítani, hogy a város falai között kifejtett érdeműs munkájáért hálás Szendreynek. A „Hattyu“ pompás előadását kiemelkedő színházi estté avatja a közönség, a barátok lelkes érdeklődése. Ezért ajánlatos, hogy a fix helyek bérleti jegyeiket idejében váltsák ki, helyesebben csütörtökön jelentsék be igényeiket a megszokott helyeikre.

Heti műsor. Csütörtök este fél 9-kor: Kék lámpás. (Operettjudo). Szencziósan olcsó matiné-helyárak. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban.

kamarának, szükségesnek tartja, hogy a többi érdekelt erdélyi kamarák városaival együtt, forduljon Arad Sasu új kereskedelmi miniszteréhez, aki bizonyára igazat fog adni Aradnak. Reinhart felszólalása nagy hatást keltett, amely után Moldovan Silviu dr., az aradi Ügyvédi Kamara dékánja, lelkes szavakkal, elismerően nyilatkozott ugy a kamaráról, mint az elnök memorandumáról. Az Ügyvédi Kamara nevében tiltakozott a kamarát ért támadás ellen. Engel Gyula a kiskereskedők szindikátusa és Aradmegye 74 községének kereskedői nevében tiltakozó deklarációt olvasott fel. Jesanu, a Banca Romaneasca aradi fiókjának h. igazgatója, örömmel állapítja meg, hogy a kamara tagjai egységesen állást foglalnak a kamara mellett.

A deputáció tagjai

A helyesléssel fogadott felszólalás után, Mateescu elnök előterjesztésére Adler Andor, Neuman Károly báró, Andrányi Lajos báró, Sapira Emanuel, Domán Sándor, Serbanescu és Mateescu delegátusoknak Bucurestibe való küldését határozta el a tanács. Ezt a deputációt mindazokkal kiegészítik, akik a kamaránál jelentkeznek, továbbá velük mennek Aradmegye és Arad jelenlegi összes és volt képviselői és szenátorai. A további részletek kidolgozása céljából pénteken délután 5 órakor ismét gyűlést tart a kamara tanácsa. Mateescu elnök megköszönte a nagy érdeklődést és ama reményének adott kifejezést, hogy az aradi küldöttség négy-öt nap múlva a miniszterelnök elé járulhat és teljes sikert arat.

Az aradi Kereskedelmi Testület és az Ipartestület

vezetősége ugyancsak szerdán foglalkozott a kamara fennállását veszélyeztető tervvel, amely ellen erélyesen tiltakozott. A Kereskedelmi Testület izgalmas ülését Domán Sándor elnök vezette és a tagok egyhangulag elfogadták a kamara akciójához való csatlakozást tartalmazó terjedelmes határozati javaslatot.

Az Ipartestület elnöksége Moskovitz Izidor előterjesztése alapján elhatározta, hogy csütörtökön délután 5 órakor előjárásági ülésen tiltakozik az aradi kamarát ért sérelem miatt. Az Ipartestület előjárásága már a múlt hónapban állást foglalt amellett, hogy a kisiparosok vonuljanak ki a Munkakamarából és a Kereskedelmi és Iparkamarában külön szakosztályt szervezzenek számukra, tehát ez is szükségessé teszi az aradi iparkamara további működését.

Péntek este fél 9 órakor: Kadétszereltem. (Operettjudo). Szencziósan olcsó matiné-helyárak. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban.

Nagyszerűen bevált a színházulat olcsó helyáras új jegyrendszere. Tegnap este hatalmas ház tepsolta végig a matiné-helyáras színházi esték szériájának bevezetőjét. Olyan közönségreteg élvezheti végig most a színház előadásait, amelynek anyagi viszonyai nem engedhetik meg a sűrű színházbajarást, viszont szeretik, kívánják a színházat, a ragyogást, a pompás muzsikát, a szellemes mondanivalókat és a fegyelmzett, látványos előadást. Ezeknek adja most a színház igazgatósága ezt az ajándékszám bemenő kedvezményt. Ma este a szezon első operettszámára: a „Kék lámpás“ kerül színpadra, holnap este a „Kadétszereltem“ a műsordarab. A főkiszintem és a páholyokban minden hely 25 lej, a II. em. erkélyen és a páholyokban minden hely 16 lej, a III. em. erkélyen minden hely 12 lej, karzat 7 lej. Tekintettel az árák egységére, ajánlatos a jegyekről mielőbb gondoskodni.

A tizenkétéves magyar osoda, Verekről rendkívül érdekes cikket közöl a „Délbáb“ című száma, amely 84 oldal terjedelemben gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan pompás színházi művet, bezzámolót, plétykát, kitűnő budapesti és külföldi rádióműsorokat, síngeszövegeket, filmrportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

HIREK

Leépített sztár-fizetések

A hollywoodi filmgyárak, mint ismeretes, többször egymásután leszállították a sztárok fizetését. Az egyik losangelesi nagy moziszaklap most pontos statisztikát közöl a leszállított fizetésekről.

Többi között megállapítja, hogy Greta Garbo kapja ma is a legnagyobb gázsit. Legutóbbi filmjéért 250 ezer dollárt fizettek, de szerződésében ki volt kötve, hogy korlátlan ideig kell, hogy a filmgyár rendelkezésére álljon. Greta Garbo filmjeit a legnagyobb aprólékossággal készítik és így közel öt hónapig tartottak a felvételek. A filmsztár évenként két filmet tud produkálni.

A nálunk alig ismert Mae West svéd származású filmsztár ötvenezer dollárt kap egy filmért, de évente öt-hat filmben is játszik. A legnagyobb sztárok között foglal helyet John Barrymore: 50—60 ezer dollárt kap egy filmért. (A konjunktúra idején kétszáz ezer dolláros honoráriumra tartott igényt.)

A lajstrom élén halad Richard Dix, aki kisebb szerepeket játszik, de évenként nyolctíz filmben is tud magának szerepet biztosítani. Évi jövedelmét háromszáz ezer dollárra becsülik. Marion Davis-t alig érintette a leépítés; ha játszik, heti tizezer dollár fizetést kap. A gyermeksztárok között a kis Leroy-Báby, Chevalier pici partnere, eddig heti száz dollár fizetést kapott, de most, másfél éves korában, felemelték a gázsiját kétszáz dollárra. Persze nem tudja elkölteni, ő takán az egyetlen filmsztár, aki az egész gázsiját félreteszi. A legnagyobbak, közöttük Chaplin, Harold Lloyd és Mary Pickford, ma is, mint azelőtt, részesedésért vállalnak szerepet és így valamennyien valósággal üzlettársai a gyáraknak és filmvállalatoknak.

IDÓPROGNÓZIS: Élénk északnyugati szél, fagyos körülmények, változó felhőzet, sok helyen csapadék, hó vagy havas eső várható.

Diplomáciai áhír. Prágából jelentik: Az utóbbi napokban itt az a hír terjedt el, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia megnevezésű szerződést kívánnak kötni Németországgal és az erre irányuló tanácskozások már meg is kezdődtek. Hivatalos helyen erre a hírre nézve kijelentették, hogy nem egyéb, mint kísérleti léggömb.

Uj közepéurópai vasúti egyezmény készül. Bucarestből jelentik: Rómában holnap kezdődnek meg azok a tárgyalások, amelyeknek részt vesznek Románia, Jugoszlávia, Magyarország és Olaszország képviselői s amelyeknek célja, bizonyos vasúti egyezmény megteremtése. Ugyanis az olaszországi imperttal kapcsolatosan bizonyos engedelményeket akarnak egymásnak biztosítani a tárgyalásban résztvevő államok vasutai.

ROOSEVELT SZÜLETÉSNAPIJA. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök ötvenketedik születésnapját az egész Unióban nagy fényvel ünnepelték meg. A Fehér Házban díszöltözés és üdvözlő költemények egész harmada fogadta az elnököt, akinek tiszteletére barátai nagy lakomát rendeztek. A lakoma legnagyobb részét az ötvenketedik gyertyával feldíszített óriás-torta volt. Roosevelt elnök ezen a napon több, mint 150 ezer táviratot és 75 ezer üdvözlő lapot kapott.

Kitiltott külföldi lapok. Bucarestből jelentik: A sajtóigazgatóság és a belügyminisztérium kommunikációja szerint legutóbban a következő külföldi sajtótermékek belső terjesztése és behozatala tilos: Esti Kurir, Daily Express, Egyenlőség, Arbeiter Zeitung, Forward Nework, Radio Warschau, Fahre hoch Berlin.

Göbbels: „Nem akarunk háborút!” Berlinből jelentik: Göbbels, birodalmi propaganda miniszter a Sportpalotában ma nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy Németország egy esztendővel ezelőtti külpolitikai tekintetben a szakadék szélén állott és akkor még lehetetlennek hittük volna a Lengyelországgal kötött megkötött szerződést. A jogegyenlőség irányuló tárgyalásokba nem fogunk részt venni, sem belemeríteni — mondotta. — Nem akarunk háborút, de semmiféle olyan szerződést nem fogadunk el, amely a becsületünkön csorbát ejt. Genfben pedig mindaddig nem megyünk vissza, amíg ott egyenlő feltételek nem fogadnak el bennünket.

— **Visszatérhetnek a porosz emigránsok.** Berlinből jelentik: A porosz miniszterelnök rendeletet tett közzé a német emigránsokra vonatkozólag, akik vissza akarnak térni Németországba. A rendelet értelmében az összes rendőrkapitányságoknak névsort kell összeállítani a körzetükből elköltözött emigránsokról, egyben pedig fel kell tüntetniük azt is, hogy minden emigráns melyik kategóriába tartozik. A porosz miniszterelnök ugyanis négy emigráns-kategóriát állapított meg, amelyek a következők: 1. Bűnözők, 2. Nem német állampolgárok, 3. Marxista vezető felforgatók és bűnözők, 4. Politikailag jelentéktelen, minden alap nélkül elriasztott néptársak. A miniszterelnök egyben az iránt is intézkedett, hogy a határrendőrségek szerezzenek adatokat az emigránsok működéséről.

— **AMERIKA FEGYVERKEZIK.** Washingtonból jelentik: A képviselőház elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely a flottaépítés öt éves tervét állapította meg. Erre a célra 475 millió dollárt szavazott meg a képviselőház. A tengeri repülőgépek beszerzése, amely 95 millió dollárt igényel, kívül áll ezen a flottaépítési programon.

— **Kártérítési per egy halálos gázolás miatt.** Érdekes kártérítési per tárgyalta ma az aradi törvényszék. 1931 július 3-án egy vonat elgázolta a viadukt közelében Berbecar Vasil baptista prédikátort, aki a vasúti síneken át igyekezett a város felé. A prédikátor meghalt és özvegye a maga és öt gyermeke nevében kártérítési pert indított a vasút ellen. Összesen 670 ezer lej megítélését kérte a bíróságtól. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a volt csanádi fűtőháznál történt a halálos végű gázolás és a vasút azzal védekezett, hogy ezen a részen egyáltalában nem szabad a gyalogjáróknak keresztülhaladniuk, tehát Berbecar a maga vigyázatlanságának lett áldozata. A bíróság az ügyben elrendelte a tanú kihallgatásokat és a tárgyalást április 22-re halasztotta.

Pecches betörő

Szekszárdról jelentik: Fordó Sándor szekszárdi gyógyszerész lakására tegnap este behatolt egy munkáskülsejű csavargó és elbújt az ágy alá. Amikor a gyógyszerész késő este hazatért, hatalmas farkaskutyája az ágy alól előrángigálta a hivatlan éjszakai látogatót, akit csak nagynehézen sikerült megmenteni a dühöngő eb karmai közül. A betörő a végén örült, amikor a rendőrségen biztonságba jutott.

— **Sztrájkolnak a francia taxikók.** Párisból jelentik: Ma a taxisofförök a fővárosban nagyszabású tüntetést rendeztek. Autóikkal elállították a főbb utvonalakat és órákon keresztül forgalmi akadályt okoztak. A taxisofförök tüntetése több vidéki városra, így Touloutra, Lillere és Lyonra is kiterjedt.

— **Katonatiszti kör alakul Aradon.** Az aradi helyőrség vezetősége elhatározta, hogy a többi városok mintájára Aradon is megalapítja az ugynevezett Cercul Militart, a katonatisztek körét, ahol a garnizon tisztjei, azok családtagjai, valamint a város előkelő társadalmi körei szórakozást találnak. A Cercul Militar céljaira a megalakult bizottság a rokkant tisztiek kaszinójának nemrégiben megnyitott főtéri helyiségét vette bérbe, amelyet modern stílusban átalakított és a közeljövőben megnyit. A tervek szerint a Cercul Militar-ban mulatságokat és előadásokat is fognak rendezni.

Irodalmi előadások az aradi Berlitz-iskolában

Magasszintű előadás színhelye lesz február hó 4-én, vasárnap délután 6 órakor az aradi Berlitz-iskola nagyterme (Str. Romanului 3. szám, volt Bohus-palota). — Az iskola igazgatósága széleskörű programot dolgozott ki, amelynek keretén belül az intézet magasképzett tanárai érdekes témákról ingyenes előadásokat tartanak. Az első ilyen előadás február 4-én hangzik el, amikor az iskola francia tanára: Roger Delpyroux beszél franciául a modern irodalomról és művészetéről. Az előadás címe: „La litterature et l'art modernes”. Az előadás rendkívül érdekesen foglalja össze a fölötté aktuális témát. Roger Delpyroux csak nemrégiben érkezett meg Párisból, ahol az ottani Berlitz-iskola tanára volt és mint a párisi francia irodalmi kör (Cercle Litteraire Francais á Paris) titkára is működött. Az előadás vasárnap délután 6 órakor kezdődik. Az iskola igazgatósága felhívja a figyelmet arra, hogy a teremben csak hatvan hallgató részére van hely és ezért arra kéri az érdeklődőket, hogy a díjtalan előadásra még vasárnap előtt jelentkezzenek. A Berlitz-iskola teljesen újszerű előadásorozata előreláthatólag egyik legértékesebb tényezője lesz Arad kulturális életének.

JURANIA TELEFON: 480.

MA, CSÜTÖRTÖKÖN utóllára 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Csak felnőtteknek!

EXTAZIS

EGY TÜZBEN ÉGŐ IFJÚ LELEK
HEDDY KIESLER, L. KRAMEE, ARIBERT MOG

D. u. 3 órakor 6.— lejes átlaghelyárral

HÉTARO Panopticum film

PAUL MUNI, MAURBEN O'SULLIVAN.

Jön: JOSEF SCHMIDT.

Legszébb hangos filmje.

Epstein Tibor hegedüestje az Iparos Kulturházban

Nagy reményekre jogosító hegedüst ismerünk meg tegnap este a fiatal Epstein Tiborban, aki Aradon immár második önálló hegedűkoncertje keretében bizonyítja be a tehetségében és művészi jövőjében bizóknak, hogy hegedűjátéka mind tökéletesebben és kulturáltabban bontakozik ki. A fiatal hegedűs, aki a világhírű Koncz János budapesti hegedűművész tehetséges tanítványa, gazdag műsor keretében adott számot programjának minden egyes pontjában, hogy benne komoly akarat, magasabbrendű tudnivágyás és nemes fejlődés lakozik. Hinni akarjuk, hogy egy magasan felívelő művészi pálya „Aufaktjának” voltunk tegnap este a szem- és fültanui az Iparos Kulturházban.

A felmelegedés után Corelli nagy kibontakozásoknak és lehetőségeknek helyt adó La Foliájában és Bach Es-dur szonátájában nagy zenei memóriáról és klasszikus stílusról tett tanúbizonyságot a fiatal hegedűs és lelkiismeretes készültséggel oldotta meg úgy technikailag, mint tartalmilag az Ernst hegedűkoncert nehézségeit. Gondos technikával előadottan hallottuk Paganini Caprice-át és színesen Novák Perpetuum mobile-jét, továbbá Kreisler bájos „Schön Rosmarin”-ját. A többi kisebb darabokban is, mint Sarasate és Wieniavszky szerzeményeiben élvezetesen kapott a szépségű közönség, amely spontán elismeréssel tapsolta Epstein Tibort.

A zongorakíséretet Shuk Lajos, a Filharmonikusok jeles karnagya stílusosan, diszkrétan és decens simulékonysággal látta el. Epstein Tibor tanulmányait Hubaynál, a világhírű magyar hegedűpedagógusnál folytatja és remélhetőleg hamarosan mint kiforrott hegedűművésszel fogunk vele találkozni.

(— W. dr. —)

— **Lovaglás ügy a magyar képviselőházban.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Farkas Béla csongrádi főispán provokálta Eckhardt Tibort, mert a képviselőházban sértő kifejezéseket használt az ő személyére vonatkozólag. Hír szerint az ellenfelek segédei pisztolypárbajban állapodtak meg.

— **Bécsi sztár lett Fiedler-Falus Magda.** Nagyon sokan emlékeznek még Aradon Fiedler Ducira, aki egy szezonzban tagja volt az aradi színtársulatnak. Feltűnő szépségével, babaszerű, rózsás arcával, fess alakjával ha végigsétált az aradi korzón, minden szem utána fordult. Aradról Budapestre került, ahol a sok ragyogó tehetség háttérének szürke statisztá tömegébe veszett. Öngyilkosságáról is érkeztek hírek, néhány hónap múlva azonban — már mint a Pesti Színház szöke csillaga tűnt fel — Falus Magda. Innen már rövid volt az út a bécsi „Komödie”-ig, ahol egy nagysikerű revüben főszerepet kapott s ő lesz a Komödie soron következő ujdonságának primadonnája. Bécsben tehát Fiedler-Falus Ducit beérkezett. Pesten észre sem vették... Most végleg Bécsben telepedik le. Fiedler-Falus Magda sztár lett Bécsben...

— **Aki iriss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közközházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat.**

— **Pellegrini mester vívóiskolája.** Gyermekek s felnőttek részére a legszebb sport, legjobb test-edzés a vívás, Pellegrini mester vívóiskolájában, ahol a legkülönbözőbb tornaszerek is rendelkezésre állanak.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

OMESCU: Bulev. Regina Maria

ANGEL: Plata Catedral.

KESZTENBAUM: Str. Ghiba Birta.

— Coman Ágoston timisoarai főpolgármester Aradon. Comsa Grigore dr. görögkeleti püspök tegnap ünnepelte névnapját. Ez alkalommal Coman Ágoston timisoarai főpolgármester Aradra érkezett, hogy a püspökök jókívánságait fejezze ki.

— **Megszigorítják az érettségit.** Bucurestiből jelentik: Angheliescu dr. közoktatásiügyi miniszter nyilatkozott a főiskolai hallgatók mértékén felüli számának okairól. Az első oknak a miniszter azt tartja, hogy a középiskolák az utóbbi időben nem rostálták meg kellően tanulóikat s hogy az érettségi vizsga igen könnyűvé vált. Angheliescu dr. bejelentette, hogy az új középiskolai törvénnyel komoly évvégi vizsgákat és szigorú érettségit fog bevezetni. Másik oknak a miniszter sok szakiskola megszüntetését jelölte meg és bejelentette, hogy ezeket ismét szaporítja. Végül közölte, hogy a fiúiskolákból — különösen a magasabb fokúakból — kiküszöböli a női tanulókat, mert nevelésügyi szempontból nem valók oda.

— **Az angol hadsereg új „vas élelmiszeradagot”** kan Londonból jelentik: H. B. Fawcus alezredes, az angol hadsereg egészségügyi szolgálatának főigazgatója kijelentette, hogy a tanács hosszú kísérletek után új „vas élelmiszeradagot” állapított meg és ajánl a hadseregnek általános bevezetésre. Az adag zabliszt, kakaóval, őrölt marhahús, cukor, koffein és citromolaj vegyületekből áll, sulya mindössze husz dekagramm. Egy adag elegendő egy ember táplálására harminchat órán át.

— **A kis Pausan Ida tragédiájának ügyében** az aradi rendőrség ma tovább folytatta a nyomozást. Az S. Winkler Teréz fodrászüzletének kis tanulóleányát — mint ismeretes — egy tolatómozdony tegnap reggel halálragázta. A nyomozás a mozdony vezetője kiténésének felderítésére indult — ez azonban eddig még nem járt eredménnyel. Ma több tanú kihallgatás volt és valószínű, hogy holnapra őrizetbevételek is lesznek az ügyben.

— **A sinaiai gyilkosság bünperének vádlói.** Bucurestiből jelentik: Elkészült a vádirat a sinaiai merénylet bünügyében. A hadbíróóság öt részre osztja a vádat. Constantinescu Miklóst gyilkossággal, államellenes összeesküvéssel és tiltott fegyverreléssel, Doru Belimace-t gyilkosságban való bűnrészességgel, államellenes összeesküvésével vádolják. Államellenes összeesküvés vádját emelte a hadbíróóság a következők ellen: Zelea Codreanu Cornel, Cantacuzino tábornok, Zelea Codreanu Ion, iij. Zelea Codreanu Ion, Ionescu Virgil, Mota Ioan, Nichifor Crainic, Dumitrescu Ion, Sterie Ciumete, Clime Gh., Hodos Ion, Steliescu M., Banea Ion, Cristecha Solomon, Silaghi Victor, Rizescu Mircea, dr. Pantelimon, Cristescu Gh. Az államrend fel forgatására irányuló törekvés vádját emelték: Iasinschi Vasil, Garneata Ilie, Potolea Gh., Simulescu I., Dragos Protopopescu, Zelea Codreanu Katalin, Vlad Ion, Sergiu Lecca, Bannica Dobre, Codreanu Horea. Tiltott fegyverreléssel: Anastase Stefan, Popovici Miluta, Pasceanu Alex. Büntettnék a sajtó útján történő feldicséréssel vádolják: Nae Ionescut és Racoveanu Györgyöt. A hatalmas bünpernek összesen harmincnégy vádlottja van, valamennyien letartóztatásban. Az ügyészség merénylet és bünpartására életfogytiglani fegyházra ítélt.

— **A világ leggazdagabb leánya remeteéletet él.** New-Yorkból jelentik: A leggazdagabb leánya a világon — ezt a megtisztelő címet kapta néhány héttel ezelőtt a new-yorki Miss Boris Duke, — aki apja halála után nyolcvan millió dolláros vagyont örökölt. Ezen a napon kezdődött meg kálváriája. Zsároló levelek tömegét kapta: emberrablók köztölték vele, hogyha nem fizet nekik, elrabolják és elteszik láb alól. A leggazdagabb leány, a rablók elől sommerville-i villájában menekült és ott él most önkéntes fogságban. A kert falait gépfegyveres emberek őrzik. A ház körül munkásoknak, kertészeknek öltözött detektívek tesznek-vesznek egész nap és időnként fegyveres örök motorkefék párokon járják körül a házat. A fiatal leány sohasem hagyja el villáját senkit nem fogad, teljesen egyedül és — az örök társaságában. Dél előtt uszik, vagy a kertben sétál, délután a szobájában ül és olvas, este az egyik nagyobb szobában filmeket vetítenek számára. Telefonja nincs, levelet nem vesz át, teljesen el van zárva a külvilágtól, remeteéletet él. Amióta örökségét átvette, egyik ismerőse sem látta. Azt beszélik, hogy már nem sokáig bírja ezt a remeteéletet és az a terve, hogy megszökik Amerikából.

Nagy küldemény Erika-írógép érkezett!

(Import.) Legújabb típus.
Háromtélé modell. — Olcsó árak.
Erika írógépszaküzlet,
Arad, Str. da Gen. Berthelot 8. Telefon 393

— **Véres harcok Ausztráliában a bennlakók és a külföldiek között.** Londonból jelentik: A nyugatausztráliai Kalgoorliban az éjszaka kiújult az idegen-ellenes zavargások. Az idegenek által lakott negyed nagy részét felrobbantották és felgyújtották. Az idegenek elkeseredetten védekeztek a támadás ellen, közülük kető elesett a harcokban és hatan súlyosan megsebesültek. A harcok során az idegenek otthagyták ingóságait és kivonultak a határba, ahol rögtönzött lövészárkokban védekeztek, de innen is kivetkék őket. Elhagyott lakásukat a csőcselék kifosztotta. A támadás főképpen lengyel és cseh bányászok ellen irányult, mert igen alacsony bérekért dolgoztak.

— **„Riport a riportról”** címmel tartja meg ma esti előadását Paál Jób az Iparos Otthonban. Zsufolt ház előtt két nagyszerű előadást tartott erdélyi felolvasó körútja alkalmából a világlíró neves magyar újságíró: egyiket Oradean, a másikat Clujon. Ennek a felolvasó körútnak harmadik, nagyszerűnek ígérkező előadását Paál Jób Aradon tartja meg ma este 9 órakor az Iparos Otthonban. „Riport a riportról” címmel és ennek keretében lebilincselő módon vezeti végig a hallgatót kóborlásainak egyik színhelyéről a másikra: Nagyvitéből—Badenbe, Burgenlandból a Doberdóra, egyik világhírű embertől a másikig. Paál Jób hírlapíró nyugati színvonalú előadásával a hallgatóknak feledhetetlenül kellemes estét fog szerezni, melynek méltó keretet ad Fekete Tivadarnak, a „Hang” főszerkesztőjének bevezető beszéde.

Megszűnik a világhírű Kludsky-cirkusz

Bécsi jelentés arról számol be, hogy a világhírű Kludsky-cirkusz, amelyet Aradon is ismernek, rövidesen feloszlik. A cirkusz igazgatói, Kludsky Károly és Kludsky Rezső nyugalomba akarnak vonulni. Állatseregletüket felajánlották különböző állatkereskedőknek, de ezek csak úgy hajlandók a milliós üzletet megkötni, ha az állatokat más cirkuszoknál tudják elhelyezni. Ebben az esetben az egész állatseregletért másfél millió schillinget adnának készpénzben. Érdekes különben, hogy a Kludsky-testvérek a huszonhat elefántért 260.000 schillinget kérnek, tehát egy elefántot tizezer schillinggel számítanak. A tigrisek már olcsóbbak, mert a kilenc darabért összesen nyolcvanezer schillinget kérnek. Ha a vásárt sikerül nyelbeütni, akkor a Kludsky-testvérek Csehszlovákiában telepednek le és földbirtokosok lesznek.

— **Smetana Frigyes,** a csehek legnagyobb zeneköltője pori család gyermeke volt. Beethoven tragikus sorsára jutott: megsüketült, később megtévelyedett és az örültekházában fejezte be szerencsétlen életét. Ennek dacára muzsikája tele van jókedvvel, humorral és boldogsággal. Kétkézvel szórta melódiáit, ritmikai és hangszerezési ötleteit. Ennek a mesternek az „Eladott menyasszony” operájának nyitányát játsszák a Filharmonikusok február 6-i diszhangversenyükön. A Városi Zenedé megalapításának 100 éves évfordulóját és az aradi Filharmonia Egyesület 150-ik nyilvános hangversenyét egyszerre ünnepli meg a zenekar. Tölgössy Magda, a Zenedé egykori kitűnő növendéke szólaltatja meg Csajkovszky romantikus melódikus hegedűversenyét, megnyitja pedig Brahms akadémiai ünnepi nyitánya szolgálatát, melyet a mester a boroszlói egyetem által disz doktorrá való avatására komponált. Végül következik a műsor főszáma: Rimsky-Korsakov, a modern zene egyik megalapítójának ezerszínű, pazar keleties hangfestésben bővelkedő szimfonikus szvitije: Scheherazádé, vagy az 1001 éjszaka meséje. A műsort Shuk Lajos karnagy vezényli és az pont 9 órakor veszi kezdetét. A Kulturpalota két nappal előzetesen fűtve lesz, hogy melegen várja az érdeklődőket. Jegyek minimális árban Sándor Ferencnél kaphatók.

— **A „Hang” legfrissebb száma** mindenkit érdeklő, bőséges és rivo: tartalommal a közeli napok egyikén jelenik meg. Mint rendszeren a „Hang” mostani számát is ismert neves munkatársainak szabadszellel, tehetséggel és művészi írási tesszik szinessé, tartalmassá és keresetté.

A kultúra és az emberi boldogság

Dr. Hersch Andor előadása

A Kölcsey Életiskola hívei szerdán este újra megtöltötték az Iparos Kulturház termét és 7 óra után emelkedett lélekkel, tudásban meggazdagodva távoztak el. Hersch Andor dr. az egyéni és a kollektív léleknek kitűnő ismeretével és a társalgó előadó kellemesen közvetlen világosságával fejtette ki a gyakran felhangzó kérdést: boldogabb-e az emberiség, amióta a civilizáció eszközeinek nagyarányú megnövekedésével a mai sokféle tényező eredőjéből összetett kulturában élünk? Igazak van-e, akik új életforma keresésében ismétlenül ajánlják a visszavonulást a technikai civilizációtól a primitív természetességbe? Megállapította, hogy az élet könnyebbé szolgál mindaz, amit a kutató tudomány évszázadokon át fáradságtalanul kiteremt. Az ember az államhatálon kereteiben viszonylagos kényelemben és biztonságban él, amiért viszont egyéni törekvéseit, érzéseit a kulturrend összhangjába kell beállítania. Ez kétoldalú szerződés az egyes és a kollektív lélek közt, amely mindkét félnek meghatározza kötelességeit és jogait. A bonyolult kulturrend összhangjából sok egyéni lélekben disszonancia támad a kötelességek teljesítésénél. Nem egy lélek megbíthatatlannak érzi a küzdelmeket, melyekre a szépségeket kínáló élet viszonzásul rákényszerít. Aki nem bírja a felfokozott lelki küzdelmeket, az lelki életében a manapság oly sűrűn és nagy változatosságban jelentkező betegségek tüneteit érzi fájdalmasan önmaga és környezete is. Ezek a háborgó lelkek legtöbbször az „En” megcsorbitott uralmát követelik. Érdekesek és tanulságosak voltak a példák, melyeket az előadó felsorolt.

Vannak esetek, mikor a kulturigényekkel szemben harcos egyéniség felugra a társadalom által kötelezően megszabott törvényeket és beáll a saját, sokakból álló bünösök táborába. A kultúrtegyezőknek ezt a nagy visszahatását megértető világossággal az a magyarázat, hogy az emberi lélek fejlődése mögötte marad a civilizáció és kultúra fejlődésének. Milyen nagy a fejlődésben a távolság a kövevésett írástól a mai rotációs termékekig és ezzel szemben mennyire összezsugorodott a távolság a primitív ősember gyilkos ösztönétől a kulturával fémjelzett mai emberiségig, mely milliókat vet ki magából a háborus sirokba! Leikesen kicsendülő vezéreszméjével fejezte be Hersch dr. szabad tanítását: A kultúra fejlődésével lépést tartó, meggyorsított lelki fejlődéstől nőhet meg ideális nagyra a mindenek nagy boldogsága. Hatalmas elismerő taps volt az előadás visszhangja a közönség részéről.

A jövő hét szerdáján a Kölcsey Életiskola dobogójáról a Kölcsey-Egyesület alelnöke, Falus Lajos dr. fog szólni.

— **Emlékmű készül Oltványi M. Adelinda sírjára.** Oltványi M. Adelinda, a közelmúltban tragikus hirtelenséggel elhunyt zárdafőnöknő és katolikus leánygimnáziumi igazgatónő növendékeinek egy csoportja elhatározta, hogy méltó emléket emel az elhunynak hervadhatatlan érdemei elismerésül. Az akció vezetésére dr. Wild Endre minorita kulturházi igazgatót kérték fel, aki viszont annak támogatására dr. Pázsity Bonaventura rendfőnököt nyerte meg. A növendékek az eddig összegyűjtött háromezer lejt kivevő összeget átadták Wild Endrének, aki a síremlék terveit Rómában készítteti el.

— **Negyven golyó a felakasztott néger testében.** Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelentése szerint a Kentucky államban levő Hazardban harminc-negyven felfegyverzett álarcos ember a múlt szerdán a késő esti órákban betört az ottani Perry Country-i fogházba, ott hatalmába kerített egy husz éves Rex Scott nevű néget, teherautóba cipelték és elhajtottak. A fogház előtt mintegy háromszáz ember gyűlt össze és végignézte az esetet. Az elrablókat több teherautó követte. Amikor a város határába értek, többszáz üdvölvést adtak le. A békebíró ötven emberrel üldözbe vette az emberrablókat, de a négernek már csak egy fára akasztott holttestét találták meg. A holttestet negyven golyó járta át. Az önbíráskodás esetelet feltűnően szaporodnak az Egyesült-Államokban. Mig 1923-ban csupán hat lincselést jegyeztek fel, a lincselések száma 1933-ban 47-re emelkedett.

— **Az AMTE szépségkirálynője.** Az AMTE-ből rendezésére annak közlésére kért fel bennünket, hogy a bálon szépségkirálynővé választott hölgyek nevéinél sajnálatos személylucser történt, amennyiben az első díjat nem Bogdán Anci — mint azt a rendezőség velünk közölte — hanem Bálint Anci nyerte el.

— **A Berlitz-iskola közli,** hogy az új tanfolyamok február 1-én és 3-án kezdődnek Beiratkozás és felvilágosítás naponta reggel 8-tól 21 óráig. Berlitz-iskola: Bohus-palota, (Berat Str. Roma-műlti s.)

MAGYAR-BÁL febr. 10-én a Fehér Keresztben.

Fordította: MAROSI RUDOLF (4) Irta: Dr. KARL KINDERMANN

„A G. P. U. parancsára...”

Az emigránsotthonban néhány német kommunistával találkoztam, akik már három hónapja menekültek el Németországból. Az unalom valósággal tönkretette az idegeiket. Tétlenül lézengtek Moszkva uccáin, várva az alkalmat arra, hogy akármi-lyen munkát kapjanak. Amikor már nem tudták mivel töltsék el idejüket, a könyvtárhoz menekültek. Itt azonban csak propaganda-folyóiratokat és pacifista regényeket találtak. Sódarogva lesték a híreket otthonról, az egyetlen újság azonban, ami kezükbe juthatott, a német kommunisták hivatalos lapja, a „Rote Fahne” volt. Sokan szívesen visszamentek volna, szívesen elviselték volna a rájukváró börtönbüntetést, de a hazatérés már lehetlenné vált számukra, a szovjet megakadályozott minden ilyen kísérletet. Tulságosan veszélyesnek találták a visszatérés engedélyezését, ezek az emberek már sokat tudtak.

Bizalmas viszonyba kerültünk egy német házaspárral. A férfi és az asszony izgalmas, kalandos élmények után menekült el Németországból, ahol mindkettőjüket elítélték. Ők mesélték el, hogy a német kommunista pártközpontban külön iroda állítja elő a hamis utleveléket, amelyekkel egyrészt az országból menekülni kényszerülő kommunistákat, másrészt a szovjetből érkező titkos ügynököket látják el. A férfi sokszor panaszkodott el, hogy honvágyat érez és bánja már a menekülést.

— Egy évet ültem volna a Moabitban — mondotta — és otthon maradhattam volna. A családomat pedig ezalatt ellátja a vörös segély. Itt idegenként kezelnek, pedig mindent kockára tettem értük. Legutóbb összeveszttem Drotschmann elvtárral, aki szemrehányást tett egyik hazaküldött levelem miatt.

Az emigránsotthon kémei

Tőle tudtam meg, hogy az emigránsok leveleit felbontják és cencurázzák. Ha a legcsekélyebb kifogásolnivalót találnak, az illető a gyanusak listájára kerül és a levél természetesen nem megy tovább.

— Valóságos rabság ez — panaszkodta el egy este ismerősöm. — Mindegyikünk más nevet kap, még említeni sem szabad régi nevünket. És nincs többé visszatérés, mert utlevelünket elvették és újat nem adnak. A szökési kísérlet büntetése pedig — a gyors agyonlövés.

Egy este barátunk félrehívott a terem egyik sarkába. Óvatosan körülnézett, majd amikor látta, hogy senki sincs a közelben, suttogva elmondotta nekem, hogy figyelteni akarnak bennünket.

— Reggel látogatást tettem Heinz Neumann elvtársnál, akitől valamilyen állást kértem. Azt ajánlotta, tegyek körutat a nyugatszibériai városokban és tartsak felolvasásokat a német burzsoázia rettenetes uralmáról, azokról a módszerekről, amelyekkel a német munkásságot üldözik és rab-szolgasorsra kényszerítik. Megmutatta nekem az egyik ilyen előadás szövegét. A fantasztikus badarságok egész tömegét tartalmazta. Spanyol inkvizícióbéli jelenetek, kínzások, korbács és letartóztatott kommunista nőkön elkövetett erőszak szerepeltek az előadás szövegében, amely végül közli, hogy Németországban éhínség pusztít. Rámutattam arra, hogy senkisé megfogja elhinni ezeket a fantasztikumokat. Beszélgetés közben azután kivettem Neumannból, hogy figyelteni akarja önként. Sokat kérdezősködött tőlem, mit csinálnak egész nap, kivel beszélgetnek és mi a véleményük

Szovjetországról. Jó lesz, ha óvakodnak.

Nem vettem tulságosan komolyan a dolgot. Elvégre semmit sem csinálunk, amiért felelősségre lehetne vonni bennünket. Ugyanaznap este felhívták a figyelmemet az egyik szobátársunkra, aki a G. P. U. kéme és az a hivatása, állapítsa meg, hogy az emigránsotthon lakói között, kik az ellenforradalmárok. Több embert letartóztattak már, mert elég vigyázatlanok voltak és kedvezőtlen kritikát hangoztattak a szovjetviszonyokról.

— Volt itt egy ismert német kommunista — mondotta barátunk — Fridolin Leutnernek hívták. Egy éjszaka leszúrták, Z. elvtárs jelentése alapján ölték meg, mert egy este kikelt Neumann elvtárs működése ellen.

Közöltem társaimmal a hallottakat és kettőzött óvatosságot fogadtunk meg.

A látogatásban volt német kommunisták haza-

A „gyanus külföldiek” letartóztatása

Egy délután szobánkba érkezve, Friedmann nem találtuk otthon. Asztalán egy papírlap feküdt, ezzel a felirással:

„A G. P. U. kémelhárító osztályának — Rosenfeld vizsgálóbíró elvtárs kezébe.”

Rólunk szóló jelentés volt. Friedmann elvtárs gyanus külföldieknek tartott bennünket, akik valószínűleg valamelyik jobboldali szervezet szolgálatában állunk. Azt írta rólunk, hogy „arisztokratikus magatartásunk” van és én olyan német tudósokkal állok szoros összeköttetésben, akiknek ellenforradalmi elveik ismertek. Alig futottuk át a jelentést, amikor Friedmann berontott a szobába. Alig volt annyi időnk, hogy saját asztalunkhoz ülünk. Szó nélkül asztalához rohant és a papírlapot zsebébe gyűrte. Köszönés nélkül távozott a szobából.

A helyzet kellemetlenné kezdett válni. Kijelentettem Ditmarnak, hogy másnap meg kell látogatnunk Neumannt és ki kell kérnünk magunknak ezt a megfigyeltetést. Elmeséltem a velünk bizalmas viszonyba került német kommunistának a történeteket. Ijedten nézett rám.

— Csak le ne tartóztassák önöket.

— Ez lehetetlenség, — tiltakoztam a gondolat ellen is — hiszen nem követtünk el semmitsem. Ha azonban mégis valóra válna ez a lehetetlenség, mindenesetre arra kérem, értesítse valamilyen módon a német követséget.

Barátunk megígérte. S pár nap múlva, saját életének veszélyeztetésével be is váltotta ígéretét.

Szobánkba mentünk és lefeküdtünk. Éjfél lehetett talán, amikor valaki megrázta vállamat. Azt hittem Wolscht volt, akinek ágya az enyém mellett állott. Álmosan tiltakoztam a zavarás ellen.

— De Theo, hagyj békén, még korán van, nem kelek fel.

Ismeretlen hang verte ki szememből az ál-mosságot.

— Keljen fel! Letartóztatom! Öltözködjön azonnal!

Egy vörös gárdista állott teljes fegyverzetben az ágyam mellett.

Körülnéztem. Wolscht és Ditmar ágya mellett hasonlóképpen egy-egy szuronyos katona állt. Szótlanul egymásra néztünk. Ditmar megkérdezte az egyik katonát, mit jelentsen ez a meglepetés.

— A G. P. U. utasítására mindhármukat le kell tartóztatnunk. Siessenek, az autó vár bennünket — felelte.

térése alkalmával pár nap múlva jókedvű társaság gyűlt össze az emigránsotthonban. Heinz Neumann is megjelent az Unnepségen. Vidám hangulat uralkodott, jókedvűen beszélgettünk a hazakészülő delegáció tagjaival. Magam sem tudom hogyan jutottam arra a gondolatra, írjunk haza egyik diák-társunknak társaslapot. Nyomban szereztem néhány képeslapot és sorban aláírtam a társaság tagjaival. Amikor a lapok Neumannhoz kerültek, a fiatal szekcióvezér izgatottan ugrott fel helyéről:

— Elvtársak, ki írta ezt a lapot?

Felálltunk mind a hárman.

— Azonnal meg kell semmisíteni. Hiszen itt mindenki az igazi nevet írta alá... hogy merik ezt megtenni?

A jó hangulatnak pillanatok alatt vége szakadt. Bizalmatlanul méregettek bennünket, biztos, hogy sokan kémgyanusoknak tartottak. Hamarosan széjjeloszlott a társaság. Másnap felkerestük Neumannt, hogy eloszlássuk a félreértést. Nem jutottunk többé hozzá. Neumannhoz nem lehetett bejutni.

Ditmarnak sikerült Krupszkaja asszonnyal és Lunacsarszkyval beszélni. A közoktatásügyi népbiztos írásbeli jelentést kért terveinkről. Másnap beutaltak a mi hálószobánkba egy Friedmann nevű fiatalembert, aki mindenáron bizalmas barátságot akart velünk kötni. Hiába voltunk tartózkodók vele szemben, nem lehetett többé lerázni, mindenhova velünk jött, akármerre mentünk, beléje ütköztünk. Láttuk, hogy ezt az embert a nyakunkra küldték. Politikai vitába is próbált belevonni bennünket és ekkor Ditmarn tudomására hozta, hogy tisztában vagyunk kilétével. Barátságosan mosolyogva vette tudomásul a dolgot és — továbbra is a nyakunkon maradt.

Nyomban felvillant agyamban, hogy ezt a kalandot Heinz Neumannnak és Friedmann elvtársnak köszönhetjük. De még mindig nem vettem tragikusan a dolgot, ki kell hamarosan derülni a félreértésnek. Vigasztalni akartam társaimat, de a katona revolvért szegzett a fejemnek.

— Egy szót sem, mert rögtön lelövöm.

Az autóban egy férfi várt bennünket. A katonák tisztelegtek s a vezetőjük jelentette:

— Tovarisch Rosenfeld, a parancsot végrehajtottuk.

Az autó megindult velünk a bizonytalanság felé...

FILM KÖZLÖNY

Csikósbáró

Hangulatos filmoperett bemutatója a Corso-moziban

Ropogós csárdást huz a cigány, magyar-ruhás legények-leányok, szökén ringó buzakalászok, legegésző nyájak, telivér ménesek, csikósok és gulyások, magyar muzsika, magyar levegő, magyar mese és magyar millió: ez jellemzi a „Csikósbáró” című filmoperettet, amelynek minden tényezője az igazi, hozzáértéssel és szívet megalakított filmjáték szolgálatában áll. A marosiczi birtokon nagyban folynak az előkészületek az évi nagy löversenyekre. A szépséges Terka, a környék legjobb istállójának bülszke tulajdonosnője késhegyig menő harcot folytat szomszédjával, Ruttkay gróffal, akit nem ismer, csak paripáinak hírére hallotta. Ebből a vetélkedésből indul ki a bájos mese, amelynek frappáns fordulatai, kedves jelenetei valósággal elvarázsolják a közönséget. S amikor felsír a vonó: „Maros vize folyik csendesén”, meghatottság fogja meg az ember felkét: és olyan szíves-örömet tapasztalunk a nagyszerű szereplőknek, a kiváló rendezőnek és a nemcsak szemmel, de szívet dolgozó operatőrnek, aki olyan festői magyar pusztarészleteket, buzatáblákat fotográfál! Gretl Theimer a címszerepben elragadó magyar fruska, úgy játszik s úgy énekel és táncol, mintha egész életében a Maros vizét itta volna! Verebes Ernő elragadóan kedves, mint mindig s örömmel látjuk viszont a még mindig szép Hollay Kamillát. Mindszenty Tibor nagyszerűen egészíti ki a művész-együttest, amely oroszlanrésze a film sikerének.

Az Aradi Kereskedelmi Testület mozgalmá az üzletbérek leszállításáért

Megegyezést sürgetnek az üzletbérlők és a háztulajdonosok között

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége szerdán zárt ülésben foglalkozott a május 1-ével újra aktuálissá váló bérszerződések kérdésével és az üzletbéreknek a viszonyok által indokolt mérséklésével. A megbeszélés alapja egy memorandum volt, amely a most fennálló béreknek átlagos 30 százalékos leszállítását követeli, mint az élet és halál közt fulladozó kereskedelem életregalvanizálásának egyik méltányos és szükséges eszközét. A másik, amire a kormány ígéretet tett már, az adók leszállítása és méltányos adókiadás. A memorandum aláírói országos mozgalom haladéktalan megindítását kívánták, úgy, hogy a most összeülő törvényhozás a leg-sürgősebben hozza meg a mindenévben esedékes bérleti törvényben a kívánt bércsökkenést.

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége az előző éveknek mindkét félre, a háztulajdonosokra és az üzletbérlőkre egyformán kielégítő tapasztalatai alapján, azt az álláspontot foglalta el, hogy az országos mozgalomtól függetlenül és a törvényhozás kétségkívül merevebb intézkedéseit meg nem várva, felhívja az üzlet-háztulajdonosokat és a bérlő kereskedőket, hogy létesítsenek a különleges helyzetnek és a személyi viszonyoknak megfelelő megállapodást az új bérleti évre már most a februári felmondási idő napjai alatt. Amennyiben a méltányos megállapodások nem jönnek létre, a Kereskedelmi Testület Szövetségének a közeli napokban esedékes kongresszusa lesz a kiinduló pontja az országos harcnak, amely a kormánytól követeli ki a kérdés új rendezését.

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége határozatát a következő indokokra alapította:

Minden tavasz, így az idei is, újra megalapozza a házbérendezés izalmait. A törvényhozás rövidesen megkezdi munkáját és a sok egyéb kormányprogramra tett gazdasági kérdések rendezése mellett, a halaszthatatlanok egyike az üzletbérek új rendezése. A lakások bérkérdése többé-kevésbé megoldódott magától. Egyfelől, akár a pénztől való menekülés célzatával, akár más okból, de még Aradon is, ahol a leglányháb volt az építkezés az összes városok között, épült egy sereg kisebb mo-

Teadélután rendez

vasárnap az aradi Növédelmi Hivatal

Vásárhelyi Janka védnöksége alatt rendezi meg vasárnap délután a Növédelmi Hivatal nagyszabású tea-délutánját, amely iránt társadalmi körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. Vásárhelyi Janka védnöksége és a vezetése alatt álló Növédelmi Hivatal szociális munkássága ugyanis garancia arra, hogy a tea-délután megrendezése nemes, könyörületes célt szolgál. A táncolni, szórakozni vágyók garasából a lelkes hölgyrendező éhez, fázó gyermekek részére akar friss tejet és meleg szobát elővarázsolni. A tea-délután jövedelme a legszebb jótékony intézmények egyikének fenntartását fogja szolgálni: a küzdelmes viszonyok közé került Napközi Gyermekotthont akarják megmenteni nemes rendeltetésének.

A vasárnapi tea-délutánra már szorgalmasan folynak az előkészületek. Jótékony uriaszonyok egész gárdája dolgozik délutánként a Szociális Misszió helyiségében. Szobánál-szebb, valóban értékes tumbolatárgyak egész gyűjteménye kerül ki a szorgalmas kezekből: divatos bridge-terítők, tömött állatok, csecsebecsék, szobadiszek, gyönyörű párnák, asztalterítők, kézimunkák, festmények és egyéb tetszetős, szép dolgok készülnek itt a nagyszabású tombolára. Közel négyszáz tumbolatárgy képezi majd a Növédelmi Hivatal tea-délutánjának meglepetését: közöttük Vásárhelyi Janka által készített művészi posztóbaba, mely a tombola egyik legértékesebb tárgya lesz. Ezenkívül szórakoztató műsort illesztettek a tea-délután programjába és a bridge-kedvelőknek alkalmuk lesz szenvedélyüknek hódolni. A tea-délután vasárnap délután 6 órakor veszi kezdetét az Iparos Otthon helyiségében és az előjelekből ítélve, a legragyogóbb hangulatban mulat, szórakozik majd ott Arad valamennyi társadalmi köre felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül.

dern ház, keletkezett tehát elég jelentős számú modern közép- és kislakás, amelyek a régi nagy házak régi nagylakásainak akkora konkurrenciát csináltak, hogy ma a város közepén, régi nagy házakban egész emeletsorok állanak üresen, lakók nélkül. Ennek következtében a lakásbérek redukálódtak annyira, hogy az átlagbérek közel vannak ahhoz a nivóhoz, amelyen a még védett bérek állanak.

Üzlethelyiségek azonban korlátozott számban állanak mindig rendelkezésre. Az üzlet-házak minden városban egy aránylag kis városrésze, Aradon meg éppen majdnem egyetlen uccára vannak szorítva és itt, a város bel-sejében, komoly új építkezés egyáltalában

nem történik. Az üzleteknél lehetetlen a természetes áralakulásnak az az útja, ami a lakásoknál meg van. Ez a magyarázata, hogy az üzletbérek, minden gazdasági változás dacára is, megmerevedtek és nem akarják követni az általános értéknívó és az általános haszonossági koefficiens alakulásait. A helyhez kötött, helyiségét változtatni alig tudó kereskedő, ezeket a viszonyokhoz nem alkalmazkodó béreket és az ezek alapján öt terhelő további taxákat, adókat el nem bírja. És így, vagy helyi megállapodásokkal, vagy törvényhozási uton meg kell találni a kiegyenlítést. Generális törvényhozási intézkedés sohasem fogja figyelembe vehetni a helyi és személyi különlegességeket és éppen a háztulajdonosokra nem lehet olyan tökéletesen megnyugtató és kielégítő, mint a megértő, közvetlen megegyezés.

Ezért hívja fel az Aradi Kereskedelmi Testület úgy a háztulajdonosokat, mint a kereskedő-bérlőket, hogy az új bértörvényre nem várva, méltányos megegyezést létesítsenek.

SPORT KÖZLÖNY

Az atlétika újraéledése Aradon

Az ATE megalakította szakosztályát, az AMTE és a Gloria követi a tornászok példáját — Rendbe hozzák a Gloria-CFR futópályáját

Jelentettük, hogy az Aradi Torna Egyesület a közelmúltban újraalakította atlétikai szakosztályát. Ez a hír szinte lökést adott a rég vajdó ügynek és úgy a Gloria-CFR, mint az AMTE vezetői elhatározták, hogy ha egy mód van rá, szintén megalakítják az atlétikai szakosztályt.

Az AMTE és a Gloria vezetői több függő ügy letárgyalására ülést tartottak és többek között felvetődött az atlétikai szakosztályok megalakításának szükségessége is. A Gloria-CFR elhatározta, hogy a salakpályát feljavít-

ja, az ugróhelyeket rendbehozza és megvásárolja a szükséges szereket. Az AMTE is bekapcsolódna az intenzív atlétikai életbe és így, remélhető, hogy az Aradon elhanyagolt sportág újraéled, mert ezt a nemes sportot csupán az AAC művelte városunkban, viszont egészséges sportéletet élni rivalizálás hiányában nem lehet.

Az ATE a közeljövőben megkezdi az atlétikai tréningeket és hisszük, hogy nemsokára a kék-sárga és piros-fekete dresszeket is a salakon láthatjuk.

Román győzelem a bob-világ bajnokságon

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: Szombaton és vasárnap bonyolították le az új olimpiai bobb pályán a négyes bob-világ bajnokságot, melyen hét nemzet 12 bobbal képviseltette magát. Németország, Ausztria, Franciaország, Románia és Csehszlovákia 2-2, Anglia és Svájc egy-egy bobot nevezett a bajnokságra. A kétnapos verseny Románia részére nagy sikert hozott, amennyiben a „Romania II.” bob a világ bajnokságot nyert „Németország I.” mögött második helyen végzett. A győztes német bob átlagideje 5 perc 32.75 mp., a román bobé 5 p. 38.49 mp. Harmadik „Franciaország I.” lett 5 p. 41.96 mp.-cel. A román bob kitünő teljesítménye nagy feltűnést keltett a nemzetközi sportkörökben.

O Európában van még a NAC. A kiváló oradeai csapat nem hajózott be, hanem még mindig Európában tartózkodik. Az oradeai zöld-fehéreknek néhány újabb francia meghívásnak kell eleget tennie, ami után folytatni fogják utjukat Afrikába. — Itt jegyezzük meg, hogy Moravetz, a TMTE válogatott haljátékosa visszatér, miután klubjának szüksége van játékára.

O Sakkverseny az ATE-klubban. Az ATE-klubban most bonyolították le az AMTE és az ATE közötti sakkversenyt, amelyet a piros-feketék sakkcsapata fölényesen, 27:8 arányban nyert meg.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadily-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokból.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

O Táncoz-tea az AMTE-klubban. Az AMTE-klubban a multkor pompásan sikerült táncos délutánt bővített formában most vasárnap tartja meg, ugyanis vasárnap délután fél 5 órai kezdettel táncos tea-délután rendeznek, amelyen a tea-jegy ára, ruhatárral egyetemben 10 lej. A tánc fél kilenc óráig tart.

O Nagysikerűnek ígérkezik a „Fortuna” S. C. álarcosbálja. Már beszámoltunk arról, hogy a „Fortuna” S. C. szombaton este 9 órai kezdettel, a volt Erzsébet-mozgó helyiségében tartja álarcos bálját, amely valóban nagysikerűnek ígérkezik. A rendezőség gondos munkája előreláthatólag meghozza gyümölcsét: mindenki jól fogja magát érezni a bálon.

O Három egyesületi közgyűlés lesz Timisoarán. Vasárnap Timisoarán három egyesület tartja közgyűlését, a TMTE, Kinizsi és az Electrica.

O Valószínű, hogy a Törekvés látogat el Szegedre. Jelentettük, hogy a Szeged FC megtisztelő meghívást küldött az AMTE-nak, hogy vegyen részt február 2-ikán és 4-én lebonyolítandó körmérkőzésén. Az AMTE a meghívást, tekintettel, hogy a korai dátum miatt a csapatot nem tudja előkészíteni, nem fogadta el. Valószínű, hogy az AMTE helyett, az oradeai Törekvés látogat el Szegedre.

O Berlescu őrnagy megnyerte a Montecarlo-kupát. A montecarloi nagy európai csillagturnán Berlescu román versenyző, többszörös motorhiba miatt nem jutott a helyezettek közé. Annál szebb sikerrel szerepelt a montecarloi hegyversenyeken, ahol a nehéz terepen győzött és elnyerte a Montecarlo-kupát.

O A román pár hetedik helyen végzett a prágai korcsolyázó Európa-bajnokságon. Újabb prágai jelentések szerint, a Timcsik-Eisenbeisser-pár szereplése, ha nem is hozott sikert, mindenesetre sok tanulságot szolgált.

O Veszélyben a CFR franciaországi turája. A bucuresti-i CFR a Nemzeti Bajnokságban jól szereplő együttese Franciaországba kötött le turát négy mérkőzésre. Az utolsó pillanatban Franciaországból két mérkőzést lemondottak és emiatt a csapat indulása késik.

LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR 1934.

Kezdeté március 4-én

33 $\frac{1}{3}$ %-os utazási kedvezmény

a német vasutakon.

Bővebb felvilágosítást ad:

846

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tisztelhető megbízott: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I., Str. Gen. Prapornescu 3., Kossak-ház. Tel. 70.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Élénk érdeklődés az árverés alá kerülő aradi belvárosi bérházak iránt

Elhalasztották az árveréseket, mert az adóhátralékosok törlesztettek

Megemlékeztünk arról, hogy az aradi második kerületi adóhivatal több nagy bérházra és prima szántóföldre kitűzette az árverést, mert tulajdonosaik igen jelentékeny összegű adókkal tartoznak. Az egyik adóznak 193 ezer lej, a másiknak 180 ezer lej, a harmadiknak 114 ezer lej, a negyediknek 67 ezer lej az adó tartozása. Ujabb az első kerületi adóhivatal egy általánosan ismert, volt vállalkozó értékes belvárosi háztelkeire tűzött ki árverést 46 ezer lej régi adó tartozás miatt. Ez utóbbi ingatlanokat már tavaly is el akarták árverezni, de a hivatalos személyek olyan magasra becsülték a két telek értékét, hogy a jelentkezők tartózkodtak a licitációban való részvételtől, mert a kikiáltási árnál jóval alacsonyabb összegeket akartak ajánlani. Emiatt most leértékelték a házhelyeket és legközelebb megtartják az árverést.

A második kerületi adóhivatal által kitűzött árverések iránt számosan érdeklődtek, mert a főutvonalon bérházakra most is van vevő. Az árverés napján a házak tulajdonosai számottevő részletet törlesztettek és ezért a pénzügyigazgatóság elállt az árverés megtartásától.

Itt említjük meg, hogy a mai napra is adóárveréseket tűztek ki, öt olyan általánosan ismert kereskedő és iparos ellen, akiknek részben a főutvonalon, részben a város más forgalmas centrumában van üzletük és műhelyük. A második kerületi adófőnökség az aktákban az adminisztrátor elé terjesztette, aki a pénzügyminisztérium legutóbbi szigorú rendelkezése való hivatkozással, az adóhátralékok kiegyenlítését kívánta és csak a törlesztési összeg lefizetése után egyezett bele az árverések elhalasztásába.

A Nemzeti Bank fontos kimutatása négyhónapi devizakiutalásról

A legtöbb devizát Franciaországba, Angliába, Belgiumba, Lengyelországba, Olaszországba és Amerikába utalt át a Jegybank

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban jelentős mértékben lecsökkent az ország árukivitele és behozatala és emiatt a Banca Nationalának sem volt számottevő forgalma a devizákban. Jellemző, hogy az 1934. évi január 23-ikán a bank 11 millió 341 ezer lej ára devizát adott el. A Jegybank most érdekes kimutatást készített az 1933. év első négy hónapjáról, tehát január, február, március és április hónapokról, amelyeknek devizaforgalma az alábbi számadatokat tünteti fel: Jóváhagyott deviza-igénylések: kereskedőké 6 millió 268 ezer, iparosoké 6 millió 600 ezer, bankoké 10 ezer, magánosoké 2 millió 615 ezer, állami és autonóm vállalatoké 3 millió 149 ezer lej. — Visszautasított devizakérvények: kereskedőké 11 és fél millió lej, iparosoké 15 millió lej, magánosoké 920 ezer lej, az autonóm vállalatok nem részesültek visszautasításban. — A különböző devizákból igénybevettek: kereskedők 17 millió 831 ezer lej, iparvállalatok 21 millió 611 ezer lej, bankok 10 ezer lej, magánosok 3 és fél millió lej, állami- és autonómvállalatok 3 millió 149 ezer lej. Összesen 46 millió lej.

A Nemzeti Bank a devizaigénylési kérvények hatvan százalékát visszautasította, tehát csak negyven százalékát approbálta. Ebből Angliába 4 millió lej, Franciaországba 5 és fél millió lej, Belgiumba 2 millió lej, Olaszországba 1 millió 200 ezer lej, Palesztinába 800 ezer lej, Lengyelországba 2 millió lej, az USA-ba 1 millió lej értékű devizát engedélyezett a Jegybank.

A kormány hozzájárult a külföldi szakértők kinevezéséhez. Bucuresti-i jelentés szerint a kormány telefonon közölte országunk párisi követével, hogy egy-egy angol, francia és holland pénzügyi szakértő kinevezéséhez hozzájárulását adja, akik február 10-én érkeznek Bucurestibe a külföldi hitelezők megbízásából.

A külföldiekre nem vonatkozik a konverziós törvény. Az ilfovi törvényszék előtt Papa Cristidias görög állampolgár pert indított Papa Georgiu nevű, szintén külföldi adósa ellen, aki a konverziós törvényre való hivatkozással megtagadta tartozásának kiegyenlítését. A hitelező árverést kért az adós városi ingatlanára, de ez ellen Georgiu a konverziós törvény 5., 6. és 29. szakaszára, valamint a moratóriumot meghosszabbító rendeletre hivatkozva, felebbezést adott be. Az ilfovi törvényszék most úgy döntött, hogy az árverés-kérés jogosult, mert külföldiekre nem alkalmazható a konverziós törvény.

Uj pénzügyi szolgálati főnök Aradon. A pénzügyminisztérium az aradi behajtási pénzügyigazgatósághoz szolgálati főnöki ranggal helyezte át Avramescu Ovidiu dr. timisoarai kerületi pénzügyi tisztviselőt. Avramescu dr. legközelebb elfoglalja hivatalát, de még nem állapították meg, hogy melyik részortban fog működni. Az új szolgálati főnök fia Avramescu Vazul dr. aradi kincstári ügyvédnek.

Az örökösödési illetékek fizetése adóbónokkal. A pénzügyminisztérium legutóbb — mint ismeretes — arról értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adóbónokkal nemcsak a hátlapjukon feltüntetett 1930-ig lehet örökösödési illetéket fizetni. Hivatalos helyen megállapították, hogy a pénzügyminisztérium rendelete szerint az 1929. július elseje után megnyitott hagyatékok örökösödési illetékei is fizethetők adóbónokkal.

Olcso kékkövet kap Aradhegyalja. Tegnap Aradon járt az angol kékkő-kartell reprezentánsa, aki Popescu Miklós mezőgazdasági kamarai igazgatóval nagyobb mennyiségű kékkő leszállításáról folytatott tanácskozást. A tárgyalások során az aradi Mezőgazdasági Kamara hajlandónak mutatkozott arra, hogy 15 vagon kékkövet vásároljon az angol kékkő-kartelltől, olyan árfolyamon, hogy a szállósgazdák között a napi áron alul oszthassa szíjjel. A Mezőgazdasági Kamara igazgatósága egyben — eddigi tevékenységére hivatkozva — kérvényt intézett a vámigazgatósághoz, amelyben engedélyt kért arra, hogy a szóban lévő 15 vagon kékkövet mérsékelt vámmal hozhassa be. A kérvényt a Kamara vezetősége Groza János dr. prefektusnak nyújtotta át, aki azt pártolólággal továbbítja. A Mezőgazdasági Kamara előreláthatólag megkapja a kért vámkedvezményt és ilymódon újból nagy szolgálatot tesz Aradhegyaljának, amelyet jóval a belföldi áron alul lát el kékkövel.

Harcot indít Arad kereskedő-társadalma a házalók működése ellen

Az Aradi Kereskedelmi Testület szerdán este tartott ülésén Domán Sándor elnöke alatt tárgyalta a Kereskedelmi és Iparkamara megszüntetésének az ügyét és — amint más helyen is beszámolunk róla, — teljes egészében magáévá vette azt az előterjesztést, amelyet a testület képviselőjében a főtitkár a kamara rendkívüli ülésén előadott. Elhatározta, hogy a kamara védelmére, minden rendelkezésre álló eszközt megmozgat és a tagok egyértelmű lelkesedéssel állanak a megindult mozgalom rendelkezésére.

Tárgyalt továbbá a gyűlés a végeladások körüli újabb visszaélésekről, a házalással a rendes kereskedők terhére elkövetett súlyos visszaélésekről és elhatározta, hogy ezen ügyekben a legerélyesebb eljárást indíttatja meg, a közönséget pedig felvilágosítja, hogy a házalók által külföldi és olcsó áruként széthurcolt szövet és egyéb anyagok, a legsilányabb belföldi termékek, amelyeket bármilyen áron is, igen drágán fizet meg a vevő.

Panaszt tettek többen, hogy egy bucuresti-i cégnek itteni lerakata sem a napi zárórát, sem a vasárnapi munkaszünetet nem tartja be és evvel törvénytelen és káros versenyt fejt ki. A testület ezt az ügyet is az illetékes hatóság elé viszi.

Dolgozik a konverziós bizottság. Bucurestiből jelentik: A konverziós törvényjavaslat előkészítő bizottsága ma délután Brătianu Dinu lakásán ülést tartott, amelyen főleg a városi adósságok rendezéséről tárgyaltak. A kormány a városi adósok ügyét is kielégítő módon kívánja megoldani.

Svájc aranyban követeli vissza a tíz évvel ezelőtt Amerikának adott harmincmillió dollár kölcsönt, Zürichből jelentik: A svájci pénzügyi szövetség tanács legutóbbi ülésén kimondta, hogy az 1924-ben Amerikának kölcsön adott 30 millió dollár visszafizetését aranyban követeli. Annakidején egy dollárt 5.12 svájci frankkal számítottak és a szövetség tanács ragaszkodik ahhoz, hogy az USA ez év április elsejéig ugyanilyen aranyalapon fizesse vissza a 30 millió dollárt. Foglalkozott még Svájc pénzügyi tanácsa az állami költségvetés deficitjével is, amelynek eltüntetésére mindent elkövet. 1932-ben 900 millió, 1933-ban pedig 700 millió frank volt az állami költségvetés deficitje. Ezután megállapították, hogy a svájci franknak, valamint a svájci nemzeti banknak bemutatásra szülő kötvényei 94 százalékos aranyfedezettel bírnak.

A Kamarák Szövetsége az adótörvények radikális megváltoztatását kéri. A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének bucuresti-i központi igazgatósága részletes memorandumot dolgozott ki a kereskedők és iparosok adóterheinek csökkentésére. Az emlékirat megállapítja, hogy az összes állami bevételeknek 29 százaléka adóból folyik be, tehát Romániában magasabbak az adóterhek, mint Angliában és Franciaországban és ezt az állapotot megszüntetendőnek tartja. Radikális reformot ajánl az adóbehajtás terén és az egyenesadó törvény átalakítását. Ezek teljes összehangban vannak a mai megromlott gazdasági viszonyokkal. Amíg a kormány elkészíteti az új adótörvényeket, addig is az egyenesadó százaléknak sürgős leszállítását kívánja a szövetség, mert hiszen a mezőgazdasági, a háziövedelmek és a szabadfoglalkozásuk jövedelme utáni adó százalékát is leszállították az elmúlt évben. Vissza kell állítani az 1923 évi egyenesadó törvényt. Az összes minimális adók, s a komplementáradó megszüntetését, vagy jelentékeny csökkentését is kívánják.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Cariton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 1.

Bucuresti, 13: Tőzsdei és vizálatjelentés. Déli hangverseny. 14: Hírek. 14.15: Könnyű zene. 17.15: Felolvasás. 17.30: Zene. 17.45: Gyermek órája. 18: Dinicu-zenekar. 19: Hírek. 19.15: Dinicu-zenekar. — 19.50: Képzőművészeti előadás. 20.10: Felolvasás. 20.30: Wagner: „Tristan és Izolda“, opera 3 felvonásban. Közvetítés az Operából. Előadás után hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. — Utána gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 2.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 5: Hajós Terézia meséje. 6.30: Weile Bärkány Irma énekel. 7: Angol nyelvoktatás. 7.30: Kósa György zongorázik. 8.30: Ifj. Lányi Ernő és Zakál Dénes dr. szerzeményei. Előadja Eysen Irén és Székely Mihály. 9.45: A rádió külügyi negyedórása. 10: Hírek. 10.20: Kurina Simi és cigányzenekara. 11: Az 1. honvédegyalozred zenekara. Majd: 12.30—1.15: Pataky Jász zenekara a Gellért-szállóból. Utána: 1.20—2: Petris Jenő és cigányzenekara. Budapest II. 6—6.30: Kristály gramofonlemez. — Bécs 13: Rádiózenekar. 18.15: Mildner Alfréd hegedű. Weber Hans zongorázik. 20.25: A szimfonikusok hangversenye Telmányi Ernő hegedűművész. Strauss R.: Don Quixote, fantasztikus változatok nagyzenekarra. Sibelius: Hegedű- és zenekari verseny. Beethoven: VIII. szimfonia. 23.05: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Rádiózenekar. — 18: Táncczene. 20: Gramofon. 20.30: Gramofon. 21.30: Jovanovics Milorad árlasztje. 22: Rádiózenekar. 23: Cigányzene. Utána: Táncclemezek. — Berlin. 12.30: Könnyű zene. 14: Táncclemezek. 14.20: Vidám zene. 15.35: Verdi: A szicíliai vécsernye, részletek lemezek. 17: Kárdalok. — 21.10: A Zöldhét szórakoztató és táncczeneje, tréfás előadás vadászokról és hajtókról. — Königswusterhausen. 13.10: Népzenelemez német vidékekről. 16.45: Régi német paraszttrefák. 18.30: Északi dalok. 20: Az Afrika-Richtstrahler megnyitónépe. Wagner-zene, közben beszédek. 22.05: A síró és kacagó Berlin, könnyű zene. — Milano. 18.10: Táncczene. 20.30: Gramofon. — 21.30: Gramofon. — Mor. Ostrava. 11.20: Parasztfúvózenekar. 17.50: Gyermek zeneje. 19.10: Gramo-

fon. 19.30: Kéziműves a német néphumorban, németül. 20.20: Gramofon. — Kassa. 12: Gramofon. 12.05: Szalonzenekar. 13.10: Gramofon. 14.35: Gramofon. 18.25: Herd F. fuvolázik. 20.45: Szimfonikus jazz. Utána: A rádiózenekar Smetana-hangversenye. — Róma. 18: Platania (bariton). Brunetti (szoprán) és egy vonós-négyes hangversenye. 20.30: Gramofon. 21: Időjelzés. Gramofon. 21.45: Szimfonikus hangverseny Serato hegedűművész. — Varsó. 13.35: A filharmonikusok hangversenye. 16.40: Jazz. 17.55: Pionki Eduard dal-estje. 18.20: Valt Velta zongorázik. Madrevicz A. hegedű. 21: A rádiózenekar hangversenye. 23: Táncclemezek. Utána: Kávéházi táncczene.

PÉNTEK, FEBRUÁR 2.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemez. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Gramofon. 21: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye, közvetítés a Rómán Athenaeumból. 22.15: A hangverseny folytatása. — Budapest I. 10.15: Hírek. 11—12.10 óráig: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 12.15—13.15-ig: Görögkatolikus istentisztelet. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: Magyar Imre és cigányzenekara. 4.15: „Aranylilodn

Vigye bizalommal

iratait, fordítás végett,
bármely nyelvből a

Mitra I. Sándor

fordító irodájába

Arad, Btül, Regele Ferdinand 5., az
udvarban balra (Csanádi Bank-palota)

Figyelem!

Nem minden
prezervatív.

„OLLA“
ne fogadjon el
„Olla“ helyett
slánv utánzatokat.

„tul“. Adám Éva ifjusági előadása. 4.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 6: „Magyarok az Újvilágban.“ Magyar Sándor előadása. 6.30: Kedvenc lemez. 7.45: „Debreceeni körkép“, Móríc Zsigmond elbeszélése. 8.15: Sporteredmények. 8.30: „Maskarák“. Vidám-est. 10.30: Somló József dalokat énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. 11: Helyszíni közvetítés a magyar-olasz kardvívó mérkőzésről. 11.30: Hírek, időjárásjelentés. 11.40: Veres Lajos cigányzenekara és a Fejes jazz-zenekar az Ostende kávéházból. Kalmár Pál énekszámával. — Bécs. 13: Rádió. 18.05: Svéd zene Eisching Márta énekel. Hajós Magda hegedű és Pisk Amadé zongora előadásában. 20.30: Benatzky zeneszerző estje, helyszíni közvetítés Bernből. 22.20: A német-osztrák irószövetség estje. 24: Gramofon. Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Aranyliló-zenekar, népzene. 14.10: A zene folytatása. 17: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 23—24: Cigányzene a Rudnicskán vendéglőből. — Königsberg. 12.30: Szórakoztató zene. 14.05: Új egyvelegek lemezek. 19.25: A Herrmann-nővérek hegedű- és zongoraversenye. 22.10: Csajkovszkij: V. szimfonia, az operai zenekar előadásában. 23.30—1: Táncczene. — Langenberg. 13: A szimfonikusok könnyű zenéje. 16: Schumann kettősök. 17: Vidám dalok és zeneművek. 17.45: Könnyű zene. 22.15: Rádiózenekar. 1—2: Csajkovszkij: V. szimfonia (lemez) — Milano. 17: Róma. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Gramofon. 22: Szimfonikus hangverseny. — M. Ostrava. 11.20: Paraszt fúvózenekar. 13.35: Rádiózenekar. 20.35: Harmonika. — Prága. 10.55: Gramofon. 12.05: Szalonzenekar. 13.10: Gramofon. 14.35: Gramofon. 18.05: Prágai négyes Lányi Márta énekesnővel. 20: Gramofon. 20.35: Xilofónzene. — Varsó. 13.05: A filharmonikusok hangversenye. Herz Lili zongoraművész. 15.15: Népszerű lemezek. 16.30: Szalonzene. 17.30: Titta Ruffo lemezei. 18.15: Fúvószene. 19.40: Gramofon.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely érdeklőtől alacsonyabb áron közli, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

FŐZNITUDO mindenre, jó bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Str. Moise Nicourea 12., II. em., 5. 441

TANULÓL ANYOK és varrónők felvételnek Trebics Lenke szalonjába Strada Marie Chendi 11. 442

PERFEKT SZAKACSNOT, csak éves bizonyítvánnyal, azonnali belépésre keresek. Str. Eminescu No. 46., délután 8—5 óráig. 444

Ezüstműves segéd, pólirozó-nők azonnali állást kapnak. Írásbeli ajánlatokat csak jó munkások írjanak: **Agentia de publicitate, Carol Schulder Bucuresti, Str. Eugen Carada 2. alatt „Ezüstműves“.** 341

FIATAL, jómegjelenésű, perfekt román, magyar, német textil kiszolgáló segéd azonnali belépésre keresetlik. Ügyes kiskakartrendező előnyben. Ajánlat: „Perfekt“ jellegre Rudolf Moise hirdetőbe, Arad.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Bundát, nőt, jó állapotban keresek megvételre d. e. 11.ig. Tóth, Str. Simona Baniat No. 8.

RENDKIVÜL olcsón eladó jókarban levő selyem ruhák és cipők. (Estélyiek is). Pista A. Iancu 3. II. em., Rózsáné. 353

HAROM DRB. VASKALYHA eladó. Str. Cosbuc 23., félelelet jobbra, ajtó 10. 443

Pasteurizált 283
**szalontai
TEA-VAJ**

ZONGORÁT VESZEK: Forster. Bechstein, stb. csakis elsőrangú márkát kitűnő állapotban. Kugler, Timiscara-Mehala Str. Dobrogei No. 2. 387

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távlatcím: „HUNGARIOTEL“.

FIGYELEM! Készpénzért megveszem eladó tárgyait, u. m.: háló, ebédlő, úri-szoba bereendezés, íróasztal, schellon, székek, asztalok, fotelok, ezüst tárgyak, vitrinek, di-ztárgyak stb. Komplet szobabereendezések, keleti perzsa szőnyegek, festmények, antik vitrin, szőrmebundák, ezüsttárgyak, fall vitrinek, képránák, aranyozott csoszol tükrök, előszobafal, intarziás antik asztalok, díszlámpák, stb. eladók. SALGONE romániai üzletemben Str. Horia 1. szám Neuman-palota. 1000

NAGY KIARUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve, íróasztal 500 lej, csillárok 300-tól, komplett ebédlő 3500, otománok 750, toalette tükrök 500 lej, előszoba falak 450-től, kőszőrmatraccok 300 lej darabja, rézgyak, függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej, ebédlőszőnyegek, valódi és gyári. Singer varrógépek 1200-tól, hálószobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb napon veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg Maria 13., Dácia kávéház mellett.

ELADÓ

35—40 köbméter 110—60 cm. széles tőgy, gyertyán, hárs, szil, juharsfa runkók.
Demeter István, Simandul de jos (Jud. Arad) 413

LAKÁS.

Kiadó májusra

6 szobas modern emeleti lakás a Bul. Regele Ferdinand 45 szám alatt, esetleg 4 szobas teljes lakás és 2 szobas gargon lakás alakjában is. Bővebbet ugyanott földszint. 421

PARKIROZOTT UDVARBAN egy földszintes és egy elsőemeleti 3 szobas, előszoba, fürdőszobás teljesen modern lakás május 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott, kapu alatt a földszinten, Str. Tudor Vladimirescu 11, 445

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12.—pengőért